

**Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok
2022**

Krajský úřad:	Zlínský kraj
Sídlo:	Tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín
Projednáno:	Rada Zlínského kraje, 17.04.2023

Úvodní informace krajského koordinátora ke zpracování Zprávy:

Krajský koordinátor postupoval při vypracování Zprávy v souladu s instrukcemi Úřadu vlády ČR a zanesl závaznou osnovu pro vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v kraji za rok 2022 na všech 13 ORP v kraji, Krajskému ředitelství Policie Zlínského kraje a neziskovým organizacím působícím na území Zlínského kraje. Osnova Zprávy byla rovněž zaslána k vyplnění Odborům krajského úřadu (Odbor zdravotnictví, Odbor školství, mládeže a sportu, Odbor sociálních věcí a Odbor kultury a památkové péče). Oslovené subjekty včetně neziskových organizací ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s., Diakonie ČCE Vsetín a Charita Holešov podklady pro vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v kraji poskytli. Sdělení k jednotlivým otázkám byl ze strany ORP posuzován velmi individuálně, z tohoto důvodu jsou uvedeny v odpovědích jenom ty ORP, které se prostřednictvím romských poradců k dané otázce adekvátně vyjádřily. Stejně tak je tomu tak i v případě vyjádření neziskových organizací.

Základní informace o situaci romské menšiny v kraji

1. Do tabulek č. 1 – 3 vyplňte prosím požadované informace vztahující se k základním údajům o romské menšině a obcích s rozšířenou působností (dále jen „ORP“). U tabulky č. 1 uveďte prosím údaje na základě Vašich kvalifikovaných odhadů.

Tabulka 1 Odhad počtu Romů v obcích s rozšířenou působností v kraji v roce 2022 a z toho odhad podílu sociálně vyloučených Romů

název ORP	kvalifikovaný odhad počtu Romů		kvalifikovaný odhad POČTU sociálně vyloučených Romů	kvalifikovaný odhad POČTU sociálně vyloučených Romských žen
	počet celkem	Romů z toho ukrajinských		
Bystřice pod Hostýnem	30	0	0	0
Holešov	115	3	44	20
Kroměříž	650		325	160
Luhačovice	15		0	0
Otrokovice	45		0	0
Rožnov pod Radhoštěm	113	4	5	1
Uherské Hradiště	358	0	182	72
Uherský Brod	259	0	18	5
Valašské Klobouky	76		29	21
Valašské Meziříčí	380		247	190
Vizovice	30	0	0	0
Vsetín	690		550	285
Zlín	300		0	0
celkem	3061	7	1400	754

Tabulka 2 Sociálně vyloučené lokality (dále jen „SVL“), ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny v ORP, v kraji a „romští poradci“, příp. osoby, jež mají v náplni činnosti „napomáhání integrace romské menšiny“

	počet	podíl na celkovém počtu ORP v kraji
ORP v kraji (celkový počet ORP)	13	100 %
Z celkového počtu ORP v kraji, počet ORP v jejichž správní působnosti se vyskytují obce se SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny	6	46 %
Z počtu ORP v řádku 2 uveďte počet ORP, v jejichž správní působnosti se vyskytují obce se SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, v kraji, a kde je zároveň zřízena funkce romského poradce, tzn. osoby, která vykonává agendu podle § 6 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), (včetně kumulace s dalšími funkcemi a bez ohledu na výši úvazku)		

Tabulka 3 SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, ve všech obcích v kraji

	Počet	Podíl na celkovém počtu obcí v kraji
Počet všech obcí v kraji (včetně ORP)	307	100 %
Počet obcí v kraji (viz řádek 1), na jejichž území se vyskytují SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny	7	2%

Tabulka 4 Terénní pracovníci ve všech obcích v kraji (včetně ORP). Do tabulky 4 vyplňte údaje o terénních pracovnících, kteří na území obce pracují pravidelně, tzn. alespoň 1x týdně.

	Počet
Počet obcí v kraji (viz řádek 2 tabulky 3), na jejichž území se vyskytují SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, a kde v roce 2022 působil terénní pracovník hrazený z ESF.	0
Počet obcí v kraji (viz řádek 2 tabulky 3), na jejichž území se vyskytují SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, a kde v roce 2022 působil terénní pracovník hrazený přímo z rozpočtu obce (není tím myšlen TP, který je hrazen z jiných zdrojů a obec jej POUZE dofinancovává).	0
Počet obcí v kraji (viz řádek 2 tabulky 3), na jejichž území se vyskytují SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, a kde v roce 2022 působil terénní pracovník hrazený NNO.	6

Vyjádření krajského koordinátora:

Na základě kvalifikovaných odhadů se oproti poslednímu sledovanému období (Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2021) se celkový počet Romů žijících ve Zlínském kraji výrazně nezměnil. U kvalifikovaného počtu sociálně vyloučených Romů nedošlo k vůči minulému sledovanému období rovněž k žádným výrazným změnám. Kvalifikovaný odhad Romů v ORP Vsetín dle Diakonie ČCE Vsetín se liší s kvalifikovaným odhadem romské poradkyně v rámci desítek Romů (+40), u sociálně vyloučených o +150 Romů. Ve Zlínském kraji evidujeme z celkového počtu Romů cca 46% sociálně vyloučených.

2. Uveďte, jaká byla v roce 2022 situace v kraji s ohledem na příchod Romů z Ukrajiny a jak probíhala jejich adaptace a integrace během celého roku. Zároveň uveďte prosím, jaká situace je v této oblasti k lednu 2023.

Holešov: Do Holešova přišla v r. 2022 pouze jedna romská rodina. Manžel zde pracoval jako stavební dělník již před válkou a přišla za ním po zahájení konfliktu jeho manželka a dítě. Manželka se sociálně začlenila a našla si práci jako dělnice. S dítětem byl problém, co se týká školní docházky. Do normální ZŠ nebylo začleněno, vhodné do ZŠ praktické. Matka ale školní docházku nechtěla řešit, tak nikam dítě nechodilo. Problematiku uprchlíků řešily 3 sociální pracovnice úseku sociální práce a sociálních služeb a následně pro uprchlickou problematiku byla zaměstnána rodilá Ukrajinka, provdaná dlouhodobě v Holešově, která zde pracuje a pomáhá uprchlíkům v Holešově. V roce 2022 jsme zaznamenali na území ORP snahu romské komunity zapojit se do „převaděčské aktivity“, se snahou finančně profitovat z uprchlické krize a vozit do Holešova osoby, pravděpodobně z romského etnika z Ukrajiny a tyto pak ponechávat na městě Holešov k řešení bytové a sociální situace vedení města a sociálním pracovníkům. Starosta města Holešova důrazně upozornil osoby z romské komunity, že pokud přivedou ostatní Romy do města, budou to jejich hosté, o které se pak budou muset postarat a neponechávat zodpovědnost na vedení města a sociální odbor. Bylo řešeno i ve spolupráci s koordinátorem romských poradců.

Rožnov pod Radhoštěm: V ORP Rožnov pod Radhoštěm se v roce 2022 usadila jedna žena a tři děti. Často se řeší problémy se soužitím.

Uherský Brod: V únoru a březnu 2022 přicestovali zejména romští Ukrajinci, všem bylo poskytnuto jídlo, ubytování, ošacení, příp. lékařská péče a dopraveni na KACPU ve Zlíně, poté přesun do uprchlických táborů Vyšší Lhoty.

Vyjádření krajského koordinátora: Pro ukrajinské Romy sloužil ve většině případů Zlínský kraj díky své zeměpisné poloze jako kraj tranzitní. V Holešově byly zaznamenány ze strany romské komunity snahy finančně profitovat z uprchlické krize zapojením se do převaděčských aktivit. Po vysvětlení a důrazném upozornění tyto aktivity skončily. Na území kraje se usadilo pár jednotlivců a to na území ORP Holešov a Uherský Brod.

3. Aktualizujte prosím, seznam SVL¹ v kraji, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny. Požadované údaje prosím vyplňte do přílohy č. 1 k této osnově, kterou tvoří seznam obcí, které byly v minulosti označeny jako takové, v jejichž správní působnosti se SVL vyskytují. V příloze č. 1 prosím aktualizujte sloupec 3. Počet SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny a sloupec 4. Počet obyvatel v SVL. Pro rok 2022 byl přidán sloupec 5, do kterého prosím uveďte kvalifikovaný počet Romů žijících v daných SVL. **Zároveň prosím doplňte obce, které v dokumentu chybí a na jejichž území se SVL, ve kterých žijí převážně příslušníci romské menšiny, vyskytují** (včetně dalších údajů), a **to nejlépe v souladu se žádostí na výkon sociální práce (pokud je to možné) nebo na základě Vašeho subjektivního hlediska.** Zároveň také označte prosím obce, ve kterých došlo v roce 2022 ke snížení počtu SVL a uveďte, jak k této situaci došlo.

Valašské Meziříčí:

Ubytovna Kasárna, Železničního vojska 1369

Je zde ubytováno cca 40 – 45 osob, včetně seniorů, rodin s dětmi, osoby v hmotné nouzi. Většina osob zde přebývá dlouhodobě, jde o stálé nájemníky. Toto bydlení vnímá značná část ubytovaných jako dlouhodobé řešení, protože nejčastěji buďto nemají dostatečné příjmy na to, aby si zajistili standardní bydlení skrze tržní nabídku, nebo (případně současně) mají neuhrazené/neřešené pohledávky vůči městu, které je diskvalifikují v podání žádosti o městský byt, některé osoby jsou pasivní, nechtějí řešit svou situaci. Na této ubytovně končí i rodiny, které dříve využívaly městské nájemní bydlení – i přes snahu SP obce i NNO se nedaří rodiny v bydlení udržet, neboť osoby nerespektují pravidla v bydlení (nehrazení nájmu, vyvolávání sousedských sporů, trestná činnost vykonávaná na obyvatelích domu). Provozovatel je v kontaktu se soc. službami a sociálním odborem města, pokud je potřeba řešit nějakou akutní situaci klientů, nebo případy ubytovaných vyžadujících například (nezajištěnou) zdravotní péči. Pokoje pro dvě až pět osob, jedna společná kuchyň na patře, jedna koupelna a WC na patře. Nedaleko od centra města (od Náměstí cca 1000 metrů), od občanské vybavenosti nedaleko. Demografická struktura: děti, osoby v produktivním věku, senioři. Technický stav uspokojivý.

Ubytovna Zašovská 71

I tuto ubytovnu lze definovat jako sociálně vyloučený bytový dům, nachází se naproti bytovému domu Zašovská 776 na okraji průmyslového areálu Krasspol a.s., který je

---

¹ Za SVL považujeme prostor (dům, ulici, čtvrť), kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně symbolicky označována („špatná adresa“, „problémové místo“ apod.). Pro účely této Zprávy rovněž vykazujte POUZE SVL, kde žijí převážně příslušníci romské menšiny. Základní charakteristikou sociálního vyloučení je souběh faktorů, které výrazně omezují možnosti k (1) přístupu na otevřený trh práce, (2) přístupu k veřejným službám, včetně sociálních služeb či vzdělávání, (3) kontaktu se sociálním okolím, (4) řešení osobních krize (zadlužení, nemoc, apod.) a (5) politické participaci či omezují schopnosti a dovednosti těchto možností využívat. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita.

vlastníkem. Ubytovnu provozuje soukromý subjekt. Ubytovna poskytuje své kapacity osobám, které nemají žádné jiné dostupné bydlení (např. městské byty jsou z důvodů nesplnění podmínek pro tyto osoby nedostupné, komerční bydlení je drahé). Ubytovna je rozdělena na „přední část“ pro místní a „zadní část“, kde jsou ubytováni zahraniční dělníci, zejména z Ukrajiny a Mongolska (omezený režim dle podmínek současné situace). Dle pronajímatelky je kapacita 47 pevných lůžek a 2 přistýlky. Ubytování využívají rovněž rodiny s dětmi, dále starší osoby i v důchodovém věku. Nájemné je ve výši cca 9000,- Kč za lůžko/měsíc (pokoje 2 až 5 lůžek). Společná kuchyň, společná koupelna, WC. Od občanské vybavenosti nedaleko - poblíž zdravotnické zařízení, lékárna, městský úřad, obchody, zastávka MHD. Technický stav zhoršený ubytovny (vlhko, plíseň).

Městské nájemní byty v bytových domech na ulici Schlattauerova

Domy s vyšším podílem sociálně znevýhodněných a vyloučených bytů, domácností.

V bytovém domě se nachází celkem 72 bytů, počet osob je cca 157.

Město Valašské Meziříčí, nájemní smlouvy.

Občanská vybavenost hůře dostupná, od centra města (Náměstí) cca 2 km.

Technický stav: standardní bydlení.

Schlattauerova 538, 539, 540, 541, 542 a 577 – 72 bytů v 6-ti domech. Byty v režimu dostupného a sociálního bydlení (dle Pravidel pro pronajímání bytů ve vlastnictví města Valašské Meziříčí, které slouží především pro sociálně slabší, nízkopříjmové domácnosti a osoby znevýhodněné na trhu s bydlením. Fungují zde byty v režimu dostupného a sociálního bydlení (dle Pravidel Města VM).

Městské nájemní byty v domě na ulici Zašovská 776

Bytový dům s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů (domácností), míra koncentrace indikátorů sociálního vyloučení (např. nezaměstnanost, zadlužení, zvýšený počet příjemců dávek HN) je vyšší než v jiných částech města. V bytovém domě je 127 bytů, bydlí zde cca 267 osob. Vlastník domu Město Val. Meziříčí, nájemní smlouvy.

Od občanské vybavenosti nedaleko, od centra města (Náměstí) cca 1300 metrů.

Větší koncentrace sociálně slabého obyvatelstva.

Technický stav: standardní bydlení, v minulém roce částečná rekonstrukce chodeb s výměnou oken a výmalba chodeb, průběžné opravy dle potřeby.

V rámci prevence ztráty bydlení napomáhají sociální pracovníci řešit nepříznivé sociální situace spojené s nezaplacením nájmu, konflikty v sousedském soužití, nedodržování pravidel sousedského soužití (nepořádek na chodbách, návštěvy „problematických“ osob – pod vlivem alkoholu, drog, zneužívání osob se sníženou mentální úrovní, atd.). Fungují zde byty v režimu dostupného a sociálního bydlení (dle Pravidel Města VM).

V rámci ORP Romové žijí v Brankách, Kelči. Obývají starší rodinné domky v ne úplně uspokojivých technických stavech (některé rodiny tyto domky vlastní). V území se objevují soukromí majitelé, kteří skupují starší rodinné domy a následně je pronajímají sociálně slabým rodinám (i romským).

Vsetín: Poschla 2082 a 2083 – cca 160 obyvatel, Jiráskova 409 – cca 70 obyvatel, v obou lokalitách žijí pouze příslušníci romské menšiny.

Diakonie ČCE Vsetín: Poschla 2082, 2083 (cca 200 Romů) – 2 domy, v každém domě 18 bytů ve velikosti 1+1, 2+1, celkem 36 bytů.

Jirásková 409 (cca 100 Romů) – 14 bytů ve velikosti 2+1, 2 byty 3+1

Další lokality – bydlení majority s minoritou:

Jirásková 1126 – romská minorita a majorita

Pod Pecníkem – romská minorita a majorita

Sušilova – romská minorita a majorita (Sušilova 1335 – 3 byty Romové z 42 bytů, Sušilova 1330 – 2 byty Romové z 44 bytů, Sušilova 1331 4 byty Romové z 44 bytů)

Rokytnice – romská minorita a majorita

Tyršova 1271,1272 – cca 100 Romů (Tyršova 1272/VI. – celkem 36 bytů, 9 bytů Romové;

Tyršova 1272/V. – celkem 28 bytů, 7 bytů Romové, Tyršova 1272/IV. – celkem 28 bytů, 4

byty Romové; Tyršova 1272/III. – celkem 32 bytů, 6 bytů Romové; Tyršova 1271 – celkem 15 bytů + 23 bytů, 1 byt Romové)

Rodiny bydlí dále na ulici: U Hřiště, Smetanova, Rybníky, Dukelská, Ohrada, Turkmenská.

Vyjádření krajského koordinátora: Jak je uvedeno v příloze Zprávy (tabulka SVL) na území Zlínského kraje se sociálně vyloučené lokality nacházejí na území sedmi obcí a to v Holešově, Kroměříži, Kunovicích, Starém Městě, Uherském Brodě, Valašském Meziříčí a Vsetíně. Počet SVL na území Zlínského kraje se oproti údajům ro roku 2021 nezměnil.

4. Uveďte prosím, jaké byly v roce 2022 realizovány nebo publikovány dokumenty, které mohou nebo mají vztah k integraci romské menšiny nebo romské menšiny obecně žijící na území kraje, které si nechal vypracovat nebo sám vypracoval kraj. Jedná se zejména o strategické a koncepční dokumenty, výzkumy (studie, analýzy, statistické přehledy, monitorovací a jim obdobné evaluační závěrečné zprávy různých záměrů, tj. projektů atp.) a další podobné materiály.

Požadované informace vyplňte prosím do tabulky 5. Při vyplňování prosím rozlište, zda se jedná o dokument explicitně se vztahující k romské menšině, či jde o dokument, který se týká obecných témat s možnou návazností na romskou menšinu. U dokumentů strategické povahy zároveň uveďte, zda jsou v souladu se Strategii rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030, případně, z jakého důvodu tomu tak není.

Tabulka 5 Dokumenty mající vztah k integraci romské menšiny nebo romské menšiny obecně vypracované v roce 2022

název dokumentu	druh dokumentu (výzkum/analýza/příručka/strategie)	explicitně se vztahující k romské menšině (ANO/NE)	komentář (soulad se Strategií rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030)
Koncepce integrace romské komunity v Holešově pro období 2022 - 2024	koncepce	ANO	Jedná se již o třetí koncepci integrace romské komunity v rámci tvorby KPSS města Holešova pro období 2022 – 2024.
Komunitní plán sociálních služeb na Kroměřížsku pro období 2020-2023	komunitní plán	ANO	V souladu se strategií, řeší všechny problematiky.
Katalog poskytovatelů sociálních služeb v SO ORP Kroměříž	katalog	ANO	V souladu se strategií, řeší všechny problematiky.
Program rozvoje města Vizovice 2021-2027 je dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority města Vizovice.	strategie	NE	
Strategický plán rozvoje města Vsetína pro období 2016-2023	strategie	NE	

Akční plán sociálního začleňování Vsetín 2022-2025	strategie	NE	ANO
Plán sociálního začleňování města Vsetín 2022-2027	strategie	NE	ANO
Bezpečnostní analýza města Vsetín	analýza	ANO	

Holešov: Komunitní plán sociálních služeb se tematicky zaměřuje na problematiku všech cílových skupin. Romskou komunitou se zabývá především PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením, v této pracovní skupině je řešena problematika romské komunity a také v této návaznosti obsahově jedna část tohoto strategického dokumentu obsahuje kapitolu týkající se právě integrace romské komunity v Holešově. V rámci PS Rodiny s dětmi je řešena problematika romských dětí, za účasti sociálních pracovníků MěÚ a sociálních služeb, které s romskou komunitou pracují.

5. Do tabulky 6 prosím uveďte názvy ORP, jejichž komunitní plány a strategické dokumenty se vztahují nebo se mohou vztahovat k integraci romské menšiny či romské menšině obecně, a to včetně názvů dokumentů. U každého z dokumentů zároveň uveďte, zda explicitně obsahuje také popis a analýzu potřeb příslušníků romské menšiny včetně návrhů integrace romské menšiny na území správního obvodu ORP. Zároveň uveďte, zda tyto dokumenty jsou v souladu se Strategií rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030, případně, z jakého důvodu tomu tak není

Tabulka 6 ORP a jejich komunitní plány a strategické dokumenty

název ORP	název dokumentu	explicitně se vztahující k romské menšině (ANO/NE)	komentář (soulad se se Strategií rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030)
Holešov	KPSS pro období 2022 - 2024	ANO	V souladu se Strategií, KPSS 2022 - 2024 řeší ve svém strategickém dokumentu integraci romské menšiny v rámci svého komunitního plánu.
Kroměříž	Tematický akční plán města Kroměříže pro oblast bydlení a bezpečnosti na léta 2019-2022	ANO	V souladu se strategií, řeší problematiku bydlení a bezpečnosti.
Kroměříž	Plán sociálního začleňování města Kroměříže 2022 - 2025	ANO	V souladu se Strategií, řeší všechny problematiky.
Kroměříž	Lokální partnerství pro sociálně vyloučené osoby	NE	Pracovní skupina – bydlení a dluhy Pracovní skupina- zaměstnanost Pracovní skupina prevence a bezpečnost
Luhačovice	Komunitní plán ORP Luhačovice	NE	Na úrovni obce neexistují materiály přímo vztažené k romské menšině.

Otrokovice	Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicu pro léta 2023 – 2025	NE	
Rožnov pod Radhoštěm	Komunitní plán sociálních služeb 2022+	NE	
Uherské Hradiště	Program rozvoje města Uherské Hradiště do roku 2030	NE	Program rozvoje města je klíčový koncepční dokument definující jasné směry rozvoje územního celku do roku 2030. Představuje fundamentální koncepci města identifikující priority jeho rozvoje ve vymezeném časovém období, který respektuje aktuální potřeby, regionální i historické konsekvence a bere v úvahu místní limity rozvoje. Dokument představuje informační základnu pro strategická rozhodnutí volených zástupců města i vedoucích pracovníků Městského úřadu Uherské Hradiště.
Uherské Hradiště	Koncepce rozvoje bydlení v Uherském Hradišti (2018)	NE	Koncepci rozvoje bydlení ve městě Uherské Hradiště schválilo zastupitelstvo města v roce 2018. Dokument pojmenovává přetrvávající a nově vznikající hlavní problémy bydlení ve městě a jejich řešení rozpracovává v rámci 5 směrů podpory bydlení a záměrů. Zmíněna je i podpora bydlení pro specifické skupiny obyvatel.
Uherské Hradiště	Koncepce prevence kriminality pro rok 2019 - 2024	NE	https://www.bing.com/newtabredir?url=https%3A%2F%2Fwww.mesto-uh.cz%2Ffile%2F6686%2Fdownload%2F
Uherské Hradiště	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2020-2022, včetně jeho aktualizací	NE	Strategický dokument Zlínského kraje pro oblast poskytování sociálních služeb. Jeho úkolem je mimo jiné definovat Síť sociálních služeb, jejímž prostřednictvím budou zajišťovány zmapované potřeby osob na území kraje, a která bude přispívat k řešení jejich nepříznivé sociální situace.
Uherské Hradiště	Koncepce vývoje sociálních služeb ve Zlínském kraji 2020 – 2030 včetně přílohy za ORP Uherské Hradiště	NE	Je strategickým dokumentem pro zajištění strategického a koncepčního plánování rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji.
Uherské Hradiště	Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016-2025	NE	Dokument národní úrovně, jehož globálním cílem je: „Nastavit dlouhodobě udržitelný systém dostupných sociálních služeb a podpory neformální péče pro osoby v nepříznivé sociální situaci.“
Uherský Brod	Komunitní plán rozvoje soc. služeb na území ORP UB 2023-2025	NE	Pracovní skupina – osoby ohrožené sociálním vyloučením
Valašské Klobouky	Komunitní plán ORP Valašské Klobouky 2021 – 2025	ANO	Ano, v souladu se Strategií.
Valašské Meziříčí	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Mikroregionu Valašskomeziříčsko -Kelečsko na roky 2022–2024	NE	
Valašské Meziříčí	Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2021-2027	NE	
Valašské Meziříčí	Zdravotní plán města Valašské Meziříčí 2019-2022	NE	
Valašské Meziříčí	Plán sociálního začleňování města	NE	

	Valašské Meziříčí 2022 – 2027		
Valašské Meziříčí	Akční plán sociálního začleňování Valašské Meziříčí 2022 – 2025	NE	
Vizovice	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Vizovice 2020 – 2022	NE	
Vsetín	Komunitní plán sociálních služeb a péče ORP Vsetín na období 2020 - 2023	NE	
Vsetín	Strategický plán rozvoje města Vsetína pro období 2016 - 2023	NE	
Vsetín	Místní plán inkluze města Vsetína pro období 2017 - 2022	NE	
Vsetín	Akční plán sociálního začleňování Vsetín 2022-2025	NE	ANO
Vsetín	Plán sociálního začleňování města Vsetí 2022-2027	NE	ANO
Zlín	Vybrané instituce na Zlínsku z pohledu (bez) bariérovosti	ANO	V souladu se Strategií, řeší všechny problematiky.
Zlín	„Střednědobý plán sociálních služeb na Zlínsku na období let 2020 – 2024“	ANO	V souladu se Strategií, řeší všechny problematiky.
Zlín	Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2030 – ZLÍN 2030	ANO	V souladu se Strategií, řeší všechny problematiky.
Zlín	Koncepce rozvoje školství statutárního města Zlín na období let 2021 - 2027	ANO	

Otrokovice: Na úrovni obce neexistují materiály přímo vztažené k romské menšině. Na vybrané případy lze dle cílové skupiny (rodiny s dětmi, osoby ohrožené sociálním vyloučením, senioři a osoby se zdravotním postižením) aplikovat Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicu pro léta 2023 – 2025.

6. Uveďte, prosím, zda je v rámci komunitních plánů a strategických dokumentů ORP a kraje užíván pojem anticiganismus (uveďte konkrétně), příp. zda je s tímto pojmem v rámci ORP a kraje pracováno.

Vyjádření krajského koordinátora: Žádné z oslovených ORP v kraji neuvadlo, že by byl v rámci komunitních plánů a strategických dokumentů ORP používán pojem anticiganismus. Tento pojem je zmíněn v Koncepti romské integrace ve Zlínském kraji na léta 2020-2024.

7. Uveďte prosím názvy pracovních skupin či jiných platforem na úrovni kraje a ORP, jejichž členové se sebeidentifikují jako příslušníci romské menšiny či členové romských a proromských nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“), včetně početního zastoupení těchto osob ve vztahu k celkovému počtu členů platformy a s rozdělením dle pohlaví. Zároveň uveďte stručné informace o tématech, kterým se zřízená platforma v roce 2022 věnovala. Jedná se např. o pracovní skupiny zabývající se sociálním začleňováním, pracovní skupiny zabývající se komunitním plánováním (nikoli výbory pro národnostní menšiny).

Valašské Meziříčí: Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb – pracovní skupina Lidé v krizi a nouzi – v pracovní skupině jsou zástupci NNO spolku ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s. (jeden muž a jedna žena – příslušníci romské menšiny). Pracovní skupina se v roce 2022 zabývala naplňováním výše uvedeného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko (dále jen VM-K) na roky 2022–2024.

Níže uvádíme cíle, které v SPRSS zcela nebo částečně souvisí s romskou menšinou:

V oblasti podpory rodiny s dětmi

Nízkoprahové zařízení – rozšíření terénního programu práce s mládeží a s dětmi o 1 úvazek, zmapování potřeby terénního programu práce s mládeží a s dětmi v obcích mikroregionu

Realizace programu zaměřeného na prevenci školního neúspěchu a sociálního vyloučení – dokončení SŠ vzdělání, snížení výskytu rizikového chování

Vytvoření programu na posílení kompetencí rodin ohrožených sociálním vyloučením v oblasti péče o zdraví

Zavedení a ukotvení pozice školního psychologa na každé ZŠ a SŠ v ORP

- Na malých ZŠ částečný úvazek
- Psycholog bude k dispozici i rodičům žáků a zaměstnancům školy

Ukotvení stávajících služeb pro rodiče v konfliktu, a jejich rozvoj, rozšíření působnosti RKVC Emččko na celé území Mikroregionu VM-K.

Vytvoření a realizace programu sladování rodinného a pracovního života s působností pro Mikro region VM-K

V oblasti podpory Osob ohrožených sociálním vyloučením

Udržení a/nebo zavedení programů prevence kriminality ve městě Valašské Meziříčí, např. domovník, asistent prevence kriminality apod.

Zavedení inovací v podpoře zaměstnávání lidí ohrožených sociálním vyloučením a dlouhodobou nezaměstnaností, např. posílením spolupráce se sociální rehabilitací.

Vsetín: V rámci KPSS se schází Pracovní skupina Rodiny s dětmi (celkový počet 10 členů, z toho je 1 člen Rom), témata řešená v r. 2022: bydlení mladých rodin a zajištění sociálních služeb.

V rámci spolupráce s Odborem pro soc. začleňování (Agentura) vzniklo Lokální partnerství, kde je členem romský spolek Dživ Lačes z.s.. V rámci tohoto Lokálního partnerství mohou být dle potřeby ustanoveny PS zaměřené na různá témata. Témata řešená v roce 2022: bydlení, bezpečnost a prevence, dluhová problematika, rodinné záležitosti a zaměstnanost.

Vyjádření krajského koordinátora: Vyjma ORP Valašské Meziříčí a Vsetín neexistují v kraji podobné platformy, jejichž členové se sebe identifikují jako příslušníci romské menšiny či členové romských a proromských nestátních neziskových organizací.

Institucionální zabezpečení a politika romské integrace na úrovni kraje a ORP

8. Uvedte prosím do tabulky 7 počet pracovníků ORP v kraji vykonávající agendu v celém správním obvodu podle § 6 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně uvedte počet pracovníků OPR v kraji, kteří zajišťují integraci příslušníků romské menšiny ve správním obvodu ORP v kraji (dále jen „romští poradci“), tzn. ty, kteří mají funkci „romský poradce“ uvedenou přímo v náplni práce.

Tabulka 7 „Romští poradci“ na ORP a jejich pracovní úvazky

název ORP	zařazení v rámci obecního úřadu (do organizační struktury)	velikost úvazku, na který vykonává ji funkci RP	Komentář
Bystřice pod Hostýnem	Odbor sociálních věcí	0	Sociální pracovnice agendy sociální práce a veřejné opatrovnictví.
Holešov	Odbor sociálních věcí	0,25	Pracovnice vykonává zároveň funkci veřejného opatrovníka, koordinátora KPSS a sociálního pracovníka.
Kroměříž	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	0,02	Sociální pracovnice a kurátorka pro dospělé, sociální práce s Romy je prováděna v rámci standardní sociální práce bez rozdílu etnika.
Luhačovice	Odbor sociální	0,1	Vedoucí odboru
Otrokovice	Odbor sociální, oddělení sociální pomoci	0	Vedoucí oddělení.
Rožnov pod Radhoštěm	Sociální odbor	0,01	Pracovník vykonává zároveň funkci vedoucího.
Uherské Hradiště	Odbor sociálních služeb	0	Vedoucí oddělení plánování sociálních služeb (sociální pracovník, referent společné státní správy a samosprávy, referent sociálních věcí). Agendě se sekundárně věnuje také další pracovnice oddělení.
Uherský Brod	Odbor sociálních věcí	0	Sociální pracovník
Valašské Klobouky	Odbor sociálních věcí	0,15	Pracovník vykonává zároveň funkci sociálního kurátora.
Valašské Meziříčí	Odbor sociálních věcí	0	Vedoucí oddělení sociální práce a sociálních služeb - vykonává funkci vedoucí oddělení, sociálního kurátora, sociální pracovnice, romského koordinátora, protidrogového koordinátora, metodika soc. bydlení
Vizovice	Sociální odbor	0	Pozice romského poradce zřízena není, v náplni práce jako vedoucí soc. odboru mám uvedeno: „plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a příslušníků národnostních menšin a jejich integraci do společnosti“ což by se mohlo v důsledku brát jako „funkce“ romského poradce, na tuto funkci ale není stanoven žádný pracovní úvazek, je to řešeno pouze popisem náplně práce.
Vsetín	Odbor sociálních věcí	0,2	Pracovník zároveň pracuje na pozici terénní soc. pracovník na úvazek 0,8 v TSP, org. složce Města Vsetín.
Zlín	Odbor sociálních věcí	0,1	Pracovník je na pozici vedoucího pracovníka sociální práce
celkem		0,83	

9. Uvedte nejdůležitější informace k institucionálnímu rozvoji funkce „romský poradce“. Uvedte, zda došlo v roce 2022 k rozvoji a posílení sítě romských poradců v kraji, případně konkrétní důvody, které zřízení této funkce brání.

Vyjádření krajského koordinátora: Na základě podkladů ke Zprávě vyplývá, že v roce 2022 nedošlo na území Zlínského kraje k rozvoji a posílení sítě romských poradců. Vzhledem k situaci a počtu podílu romského obyvatelstva v kraji a počtu SVL vede agendu spolu s dalšími agendami ve většině měst kontaktní osoba, která spolupracuje s krajským koordinátorem, není to však z titulu zařazení do pozice romského poradce.

10. Do tabulky 8 prosím uveďte výčet nejvýznamnějších romských a proromských nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“)² v kraji. **Názvy NNO uvádějte v souladu s Veřejným rejstříkem a Sbírkou listin. Zároveň uvádějte NNO, které působí i mimo krajské město.**

Tabulka 8 Nejvýznamnější romské a proromské NNO působící v kraji

název organizace	zaměření NNO (volnočasové aktivity, vzdělávání, kulturní aktivity apod.)
ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s.	Sociální služba „Terénní programy“ pro romskou menšinu žijící ve Zlínském kraji
AD pro matky s dětmi Vsetín	AD pro matky s dětmi, TAS pro rodiny s dětmi, Sociálně - pedagogická poradna
Charita Valašské Meziříčí	NZDM Zastávka, SAS pro rodiny s dětmi, AD pro matky s dětmi
Charita Holešov	Nízkoprahový klub COOLNA
Charita Vsetín	NZDM Zrnko
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	NZDM Rubikon SAS pro rodiny s dětmi Mozaika Předškolní klub Prámínek + doučování dětí ze sociálně vyloučených lokalit
Dživ Lačes, z. s. Vsetín	Volnočasové aktivity, kulturní aktivity, oblast vzdělávání, oblast osobního rozvoje, oblast vzájemného soužití
Gitano drom, z.s. Valašské Meziříčí	Zájmové sdružení, které se podílí na pomoci romských studentům vyplňovat volný čas
Nízkoprahové zařízení SOS Kajuta Bystřice pod Hostýnem	Volnočasové centrum pro děti a mládež
Romodrom o. p. s.	Společnost je zaměřená na odborné sociální poradenství Romům
Společnost podané ruce o.p.s., – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Individuální poradenství, krizová intervence, informační servis individuální či formou besed a preventivních přednášek, volnočasové aktivity coby nástroj navázání kontaktu s klienty, ambulantní i terénní forma
Skládanka, z.s. Zlín	Programy pro osoby s mentálním postižením (převážně) – Romové prakticky ne

11. Uvedte prosím názvy neformálních uskupení skládajících se z příslušníků romské menšiny, která fungují v rámci kraje, potažmo ORP. Jedná se např. o romské rady, kluby romských žen, komunitní akční skupiny.

Vyjádření krajského koordinátora: Nedisponujeme informacemi o tom, že by na území kraje existovalo takovéto neformální uskupení, které by se skládalo z příslušníků romské menšiny.

12. Uvedte prosím, zda ve Vašem kraji byla specificky řešena situace romských žen, romských LGBTQ+ a dalších zvláště zranitelných skupin, případně jakým způsobem a jací aktéři se na tomto tématu podíleli.

Vyjádření krajského koordinátora: Nedisponujeme informacemi o tom, že by byla specificky řešena situace romských žen, romských LGBTQ+ a dalších zvláště zranitelných skupin.

² Mezi nestátní neziskové organizace patří: spolky, ústavy, účelová zařízení církví, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy.

Situace Romů v oblasti vzdělávání

13. Uvedte prosím názvy platform (např. pracovní skupiny, poradní sbory, neformální setkávání) na úrovni kraje i ORP zabývající se tématem segregace romských dětí a žáků, navrhováním a implementací opatření ke zvýšení vzdělanostních šancí romských dětí a žáků. Jaká opatření tyto platformy navrhly a jak probíhá jejich implementace v praxi? Uvedte, prosím, konkrétní příklady.

Holešov: PS KPSS města Holešova – Rodiny s dětmi, které se účastní romská poradkyně, pracovnice nízkoprahového klubu Coolna a SAS Charita Holešov, SAS Zlín, sociální pracovníci OSPOD MěÚ Holešov a další odborníci. Komise Sociálně právní ochrany dětí a mládeže, složená z odborníků - sociální pracovníci OSPOD MěÚ Holešov, pracovnice nízkoprahového klubu Coolna a SAS Charita Holešov, MP, pedagogických pracovníků, a další odborníci a hosté dle tematického zaměření.

Kroměříž: Probíhá projekt Místní akční plán vzdělávání – skupina pro Rovné příležitosti, v roce 2022 proběhly 4 osobní setkání, kdy MÚ je garantem těchto setkání.

Otrokovice: V roce 2022 nehrozilo v ORP nebezpečí vzniku segregovaných škol, Pravidelně tradičně probíhalo setkávání ředitelů ZŠ s pracovníky MěÚ, kde jsou řešeny aktuální problémy popř. nebezpečné tendence. V Otrokovicích nejsou školy s vyšším počtem romských dětí, žáků a studentů, odhadovaný počet romských žáků na všech školách je do desíti. Romské děti řeší v zásadě stejné problémy jako děti ostatní.

Vsetín: v rámci KPSS – PS Rodiny s dětmi a v rámci MAP – PS pro rovné příležitosti.

Zlín: Tento problém se neřeší v rámci obce Zlín, romských dětí je ve zlínských školách minimum. V rámci ORP nám není známo. Přesto – na Odboru školství a sportu Magistrátu města Zlína je od začátku prosince 2021 realizován projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Zlín III (dále jen MAP III). Hlavní myšlenkou projektu MAP III je společné in-formování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné řešení místně specifických problémů a potřeb, a to i ve smyslu sociálním. Kroky projektu vedou k rovnému přístupu a adekvátní podpoře, ať už se jedná o děti a žáky ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí, děti a žáky zdravotně postižené a znevýhodněné nebo žáky nadané, tak aby mohli dosahovat co nejlepších osobních výsledků ve vzdělávání. Dílčí cíle projektu jsou zaměřeny na řešení problémů nastavení rovných příležitostí ve vzdělávání uvnitř školy, v území i v domácím prostředí. Pracovní skupina Rovné příležitosti zřízena v rámci projektu MAP III je složena z odborníků způsobilých k řešení dané problematiky. Činnost celého projektu je pravidelně sledována v monitorovacích zprávách zasílaných řídicímu orgánu MŠMT.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Naší cílovou skupinou jsou dospělí uživatelé služby. Nicméně se naší práce dotýká i vzdělávání a školní docházka romských dětí. Z našeho pohledu vzdělávání romských dětí vážne, jelikož rodiče mají základní vzdělání, a to nižšího zaměření, než je obvyklé a domácí výuku s dětmi nezvládají. Děti tak chodí do školy pouze formálně a po ukončení školní docházky nemají zájem o další vzdělávání, jelikož se nic nenaučily. Ve škole se necítí dobře, nemají kamarády a jejich současné bydlení působí na ostatní občany jako špatná adresa. S dětmi se tak nemá kdo doučovat a doučování je základem k jejich postupu a dosažení vyššího vzdělání, které je v dospělosti posune dál.

Diakonie ČCE Vsetín: Pracovní skupina mikroregionu Valašsko – Horní Vsacko, Pracovní skupina Rodiny s dětmi a MAP – vzdělání Vsetínsko – Pracovní skupina pro rovné příležitosti

14. Do tabulky 9 uveďte prosím názvy dotačních programů financovaných z rozpočtu kraje, případně obce, které svým zaměřením podporují rovný přístup dětí a žáků ve vzdělávání (formou dotační podpory stravování, zájmových kroužků, poradenství apod.), kde je cílovou skupinou mj. romská menšina. Pokud je to možné, uveďte prosím do komentáře, jaké konkrétní aktivity příjemci dotací v této oblasti v roce 2022 realizovali.

Tabulka 9 Dotační programy v oblasti vzdělávání hrazené z rozpočtu kraje, případně obce

název programu	poskytovatel (kraj, obec)	komentář
Program pro poskytování grantů z rozpočtu města Bystřice p.H..	obec	Zajištění provozu Nízkoprahového centra SOS Kajuta v roce 2022.
Obědy do škol ve Zlínském kraji	Zlínský kraj	Potravinová pomoc ve formě poskytování stravy v zařízeních školních stravování – pro děti ze soc. slabých rodin do 15 let.
Akce Milion	Město Holešov	Místní spolky, organizace, církve, sportovní oddíly, mají možnost požádat si o příspěvek z Akce Milion na svou činnost.
Nízkoprahový klub Coolna	Město Holešov	Město finančně podpořilo nízkoprahový klub Coolna, který převážně navštěvuje romská mládež, částkou 110 000 Kč na vybavení a rekonstrukci sociální služby. Finanční hotovost schválilo Zastupitelstvo města Holešova.
Nízkoprahový klub Coolna	MPSV	1 303 520 Kč – na činnost
Nízkoprahový klub Coolna	Zlínský kraj	155 200 Kč
Nízkoprahový klub Coolna	Tesco – veřejná soutěž – nadace rozvoje občanské společnosti.	40 000 Kč
Obědy pro děti	Women for women	Bezplatná strava
OP potravinové a materiální pomoci	Zlínský kraj	Obědy do škol (2x MŠ, 2x ZŠ)
Fond Zlínského kraje	Zlínský kraj	Realizace aktivit BESIP na dopravním dětském hřišti při ZŠ Trávníky ve Vsetíně

Otrokovice: V rámci ORP neexistují specifické programy tohoto typu hrazené z rozpočtu obce pro romskou menšinu, ale romské děti mohou v případě potřeby využívat zprostředkování pomoci přes nadaci Credo, Patron dětí, Obědy do škol, Woman for woman, Potravinová banka pro ZK. Všechny zájmové činnosti jsou otevřeny i dětem romským, v případě potřeby je možné žádat o MOP na úhradu poplatku.

Valašské Meziříčí: V našich mateřských školách vzděláváme kolem 11 Romů, z toho je 9 dětí s povinnou předškolní docházkou. MŠ nabízí romským rodinám podporu v rámci poradenství, v oblasti předškolního vzdělávání a podporu rodičům při jednání se speciálními vzdělávacími a sociálními službami, při přípravě na zápis do MŠ, případně ZŠ a nabízíme rodičům individuální práce dle jejich potřeb. V rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Valašské Meziříčí II (MAP II), který je zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let, jsou průběžně realizovány různé vzdělávací aktivity, a to zejména formou mimoškolních aktivit pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti, ale také polytechniky, přírodních věd apod. Aktivity jsou realizovány prostřednictvím MŠ, ZŠ, SVČ a ZUŠ v ORP Valašské Meziříčí a zúčastnit se jich mohou děti a žáci bez rozdílu, tedy i děti z romské menšiny, které tyto školy a školská zařízení navštěvují. Kromě vzdělávacích aktivit pro děti a žáky jsou realizovány také odborné semináře pro pedagogy, workshopy pro rodiče atd. Společným tématem všech těchto akcí je rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání v území. Školy ve městě jsou zapojeny do projektu „Podpora inkluzivního vzdělávání základních a mateřských škol ve městě Valašské

Meziříčí“, podpora se zaměřuje na všechny děti a žáky bez rozdílu, platí zde zásada rovného zacházení bez ohledu na rasu nebo etnický původ.

Odhad počtu romských dětí a žáků ve školách zřizovaných městem je 95 v ZŠ a 15 v MŠ.

Odbor školství, mládeže a sportu KÚZK: Zlínský kraj nevyhlašoval speciální programy s výše uvedenou charakteristikou. Realizuje projekt Obědy do škol ve Zlínském kraji v rámci výzvy MPSV v programu potravinové a materiální pomoci, cílovou skupinou však není romská menšina, ale děti/žáci ze sociálně slabých rodin ve věku 3 – 15 let navštěvující mateřskou školu nebo základní školu (údaje za romské děti se nezjišťují).

15. Do tabulky 10 uveďte prosím názvy organizací, které poskytují stipendijní programy určené mj. pro romské žáky a studenty. Pokud je to možné, uveďte odhad počtu podpořených romských žáků a studentů, rozdělných podle pohlaví, a typ podpory (např. školní pomůcky, úhrada dopravy).

Tabulka 10 Stipendijní programy pro romské žáky a studenty

poskytovatel (název organizace)	název programu	odhad počtu podpořených romských žáků a studentů	<u>z toho</u> odhad počtu romských žáků a studentek	typ podpory	komentář (např. úroveň vzdělávání – ZŠ/SŠ/VŠ)
Nadace Terezy Maxové	CTP Fond	8	4	stravné, ubytování, pomůcky	SŠ
Nadace J&T	Fond individuální podpory	5	3	stravné, ubytování, pomůcky, internát	MŠ, ZŠ, SŠ
MŠMT	Podpora soc. znevýhodněných žáků na SŠ	10	5	stravné, pomůcky	SŠ
Mironet Praha	Počítače dětem	9	5	Přidělení PC	ZŠ
IT People Praha	Počítače dětem	12	2 OU 1 VŠ 9 ZŠ	Přidělení notebooků	ZŠ, OU, VŠ
Sírius Praha	Patron dětí	11	11	Školní pomůcky, úhrada školy v přírodě, MŠ – úhrada plavání, výletů aj.	
ÚP ČR, k.p. Holešov	Hmotná nouze, dávka MOP	12		Dávka MOP, na různé kroužky	ÚP nám sdělil 10 žáků z Holešova a 2 žáci z okolní obce ORP Holešov, podpořených z ÚP na různé zájmové kroužky, většinou částkou 1500 Kč/žáka.

Holešov: V Holešově je jeden romský student na VŠ. Romská poradkyně měla snahu studenta a jeho matku kontaktovat a nabídnout pomoc z dotačních a grantových zdrojů. Ze strany studenta, nebyl zájem o využití grantů a podpory. Nebyl zájem hlásit se k romskému etniku.

Vsetín: Romští žáci se po skončení ZŠ nejčastěji hlásí na OU Kelč. Zde mohou mít zajištěnu finanční podporu jak z MŠMT, tak z NTMD. Pouze minimum studentů školu ukončí. Nejčastějším důvodem je nezvládání školního a internátního režimu (nepravidelná docházka do školy, častá absence, neodhlašování stravného, nedodržování ubytovacího řádu apod.).

Odbor školství, mládeže a sportu KÚZK: Nemáme informace o žádných organizacích, které by ve Zlínském kraji poskytovaly stipendijní programy pro romské žáky a studenty. V rámci dotačního programu MŠMT ČR **Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol na rok 2022** byla ve Zlínském kraji podpořena jedna střední škola, celková výše přidělené dotace byla 241 300 Kč, v průběhu roku 2022 bylo z této dotace vráceno 74 704 Kč, využito tedy bylo 166 596 Kč. Cílem programu je především podpora romských žáků při studiu, zlepšení jejich vzdělávacích výsledků a zamezení předčasným odchodům ze vzdělávání.

V srpnu 2022 byla zveřejněna **Výzva MŠMT na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků** (Implementace Reformy 3.2.2 Podpora škol prostřednictvím Národního plánu obnovy). Za sociálně znevýhodněného žáka je považován žák, v jehož vzdělávání lze identifikovat výrazné bariéry vznikající v důsledku sociálně podmíněných příčin (nedostatečná podpora ve vzdělávání v domácím prostředí, nedostatečná znalost vyučovacího jazyka, nedostatečné zajištění finančních nákladů spojených se vzděláváním, nedostatečné zajištění základních fyzických nebo psychických potřeb, absence spolupráce rodičů se školou), příslušnost k romské menšině není rozhodující. Cílem výzvy je zvýšení školní úspěšnosti těchto žáků a zvýšení jejich motivace k učení. Do této výzvy se zapojily dvě speciální školy zřizované Zlínským krajem a získaly dotaci v celkové výši 4 440 000 Kč na realizaci svých projektů s dobou trvání 36 měsíců.

16. Popište trendy v oblasti předškolního vzdělávání, zejména s ohledem na přípravu dětí před nástupem do základní školy. Uvedte, do jaké míry se, dle Vašeho názoru, děti z romských rodin účastní předškolního vzdělávání (mateřské školy, dětské skupiny, předškolní kluby) ať už v celé délce, nebo v posledním, povinném ročníku. V případě předškolních klubů uveďte názvy organizací, které je zřizují. Případně uveďte další skutečnosti, včetně bariér, které brání v účasti romských dětí v předškolním vzdělávání.

Bystřice pod Hostýnem: Všechny rodiny na území města včetně místních částí bez rozdílu etnika mají možnost děti zapsat do mateřské školy. Informace o zápisu bývají dostupné na webu, úřední desce, informace předávají pracovníci MŠ a sociální pracovníce SPOD i SP. V Bystřici pod Hostýnem romské děti navštěvují mateřské školy a účastní se tak předškolního vzdělávání.

Holešov: Romské děti navštěvují MŠ, již v rámci povinné předškolní výchovy. Město Holešov zastává rovný přístup ke všem svým obyvatelům a i romské děti mají možnost a povinnost v předškolním ročníku účastnit se na předškolním vyučování na základě zápisu do MŠ. Podle počtu zapsaných žáků jsou pak přijímány prioritně děti zaměstnaných rodičů. Dle mého názoru je přístup ke vzdělání rovnoprávný. Děti mají možnost navštěvovat i nízkoprahový klub COOLNA – Charita Holešov. Netýká se předškolních dětí. V Nízkoprahovém klubu Coolna se věnují z velké části i doučování dětí z romských rodin, zvláště v době pandemie bylo s dětmi řešeno.

Kroměříž: Počet MŠ je stále stejný – 8 MŠ a 4 odloučená pracoviště, jedna soukromá MŠ Kašpárek na ul. Malý Val. Případy absence dětí v povinném předškolním ročníku MŠ nebyly řešeny. Více romských dětí je v MŠ Žižkova – nedaleko ulice Albertova, kde bydlí více romských rodin. U těchto rodin je dlouhodobě trendem, že 3-4 leté děti se předškolního vzdělávání nezúčastňují, začínají chodit až s povinným předškolním rokem. Dětských skupin romské děti nevyužívají. Největším problémem je kočování romských rodin, kdy se nahlásí do mateřské školy a poté nenastoupí, přestěhují se atd.

Luhačovice: Vzdělávání v MŠ je pro Romy dostupné. Romské děti mají přístup k předškolnímu vzdělávání bez jakékoliv diskriminace.

Otrokovice: Vzdělávání v MŠ je pro Romy dostupné, kapacity v MŠ jsou dostatečné. Romské děti mají v Otrokovicích bezproblémový přístup k předškolnímu vzdělávání bez jakékoliv diskriminace. Problémem může být úhrada za MŠ, nicméně poslední ročník MŠ je již bezplatný. Zápis proběhl bez specifických problémů vztažených k Romům. Rozdíly mezi dívkami a chlapci nebyly pozorovány. Školní systém spíše reagoval na příchod dětí z Ukrajiny a společnými postupy škol a města coby zřizovatele byla situace řešena poměrně uspokojivě.

Rožnov pod Radhoštěm: Příprava dětí na úrovni MŠ probíhá v běžném procesu, nevidujeme zvláště děti z romských rodin. Nevíme o skutečnostech, které by bránily romským dětem v předškolním vzdělávání.

Uherské Hradiště: Mateřské školy v rámci ORP Uh. Hradiště romské děti navštěvují. Jejich počet odpovídá zastoupení těchto rodin v rámci populace na daném území a koresponduje převážně se zaměstnaností rodičů a jejich povinností děti do předškolních tříd přihlásit. Rodiče mnohdy reagují, až jsou upozorněni na absenci dětí a případné důsledky z tohoto plynoucí.

Ve školním roce 2022 – 2023 probíhá v MŠ Kunovice projekt pod názvem „Návrat ke kořenům“ umožňujícím dětem ze znevýhodněných rodin návštěvy památek a různých aktivit spojených s historií regionu. Z kulturního fondu jsou hrazeny nejen tyto exkurze a výlety, ale v MŠ v Kunovicích i obědy.

Uherský Brod: Romské rodiny jsou motivovány k pravidelné docházce do mateřských škol. Motivací je také dotace z projektu „obědy do škol“. Dětské skupiny nenavštěvují z finančních důvodů.

Valašské Meziříčí: Romové využívají v rámci předškolní přípravy povinné předškolní vzdělávání v MŠ.

Vsetín: Postoj rodičů ke vzdělávání je víceméně neměnný. Sami mají nízké vzdělání (nejčastěji základní), a proto ve vzdělávání dětí nevidí budoucí výhody. Ve většině případů rodiče zajišťují školní docházku až v době, kdy je povinná (předškolní vzdělávání), a to po dobu nezbytně nutnou pro splnění povinné školní docházky. Do dalšího studia se zapojují minimum žáků, kteří směřují zejména na odborná učiliště.

Zlín: Žádné bariéry ve Zlíně v oblasti předškolního vzdělávání pro romské děti neexistují. Statutární město Zlín disponuje dostatečnými kapacitami pro předškolní vzdělávání, k segregaci romských dětí nedochází, je jich na území města minimum. Předškolní kluby na území města statutární město Zlín nezřizuje, ani nám není známo, zda je zřizují některé organizace. Na území města působí řada soukromých předškolních zařízení, k nimž nemáme žádná práva a povinnosti. Úplata v těchto zařízeních je však výrazně vyšší, než v zařízeních, která jsou zřizována městem, není nám známo, že by tato zařízení romské děti navštěvovaly.

Odbor školství, mládeže a sportu KÚZK: Předškolní vzdělávání dětí z romských rodin probíhá ve Zlínském kraji vyhovujícím způsobem. Povinného předškolního vzdělávání se účastní všechny děti v odpovídajícím věku, mateřské školy navštěvuje i velké množství dětí mladších.

Spolupráce s romskými rodinami v této oblasti se stále zlepšuje, částečně i z důvodu jejich lepší informovanosti v oblasti vzdělávání. Informace k předškolnímu vzdělávání jsou zveřejňovány průběžně na informačním webu Odboru školství, mládeže a sportu Zlínského kraje www.zkola.cz. V rámci tohoto webu jsou mimo jiné pravidelně v sekci Rodiče a

veřejnost publikovány informace týkající se pozitivního vlivu předškolního vzdělávání. Problematika předškolních klubů nespadá do oblasti vzdělávání podle školského zákona a není tedy v gesci odboru školství, mládeže a sportu KÚ ZK.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Děti do předškolních zařízení nastoupí, docházka není u všech stejná, ale většinou do předškolní školky dochází. Pokud ne, terénní pracovníci se snaží je do MŠ dostat.

Diakonie ČCE Vsetín: V rámci SAS Mozaika Diakonie ČCE – středisko Vsetín podporujeme klientské rodiny, které mají s námi uzavřenou smlouvu v rámci předškolního vzdělání. Při dosažení 3 let věku dítěte motivujeme rodiče k zařazení do MŠ systému v rámci zápisu do MŠ, které probíhají pravidelně každý rok v květnu. Rodiče často vyhodnocují, že 3 roky pro dítě není často optimální při nástupu do MŠ, daří se nám to až od 4 let. Většinou ve věku 3 let děti nosí ještě plenky, neumí samostatně docházet na záchod, což není vyhovující při nástupu do MŠ, velkou bariérou je i nedostatek slovní zásoby nebo dítě nekomunikuje vůbec. V rámci předškolní přípravy rodičům pomáháme a podporujeme v oblasti vzdělání, pokud o to mají zájem. Pracujeme s různými metodami učení v daném věku, rodiče a děti učíme znalostem, které by dítě mělo v daném věku mít. Ve vyloučené lokalitě Poschla jsou vždy zmapované děti při dosažení věku 3 let a jsou zařazeny do Předškolního klubu Pramínek. Za rok 2022 do předškolního klubu bylo zapsáno celkem 16 dětí ve věku 3 – 5 let. V rámci SAS Mozaika bylo podpořeno celkem 9 dětí, nastoupily 4 děti (vždy podpořeno v rámci uzavření smlouvy se sociálně aktivizační službou pro rodiny s dětmi). Rodiče jsou vždy předem informováni o možnostech zápisu formou letáku, které rodičům dáváme osobně při terénní sociální práci, informace vyvěšujeme i na stránkách FB – Mozaika Diakonie Vsetín. Rodiče podporujeme, aby své děti zařazovali dle spádovosti a do běžných MŠ ne speciálních. Při zápisech do MŠ jsou dostačující kapacity, avšak vnímáme problém zařazení dětí do MŠ během školního roku, vždy jsou kapacity již obsazené. V rámci pracovní pozice koordinátor pro MŠ a ZŠ spolupracujeme s místními MŠ a ZŠ. Pracovní pozice je v rámci projektu na 0,5 úvazku. Pracovní pozice je velmi užitečná a přínosná. Předcházíme tak mnoho situacím při práci s romskými rodiči a dětmi – mamá včasné informace, jak z MŠ, tak i ze ZŠ.

Vyjádření krajského koordinátora: Jak se shora uvedených podkladů vyplývá, předškolní vzdělávání ve Zlínském kraji u dětí z romských rodin probíhá vyhovujícím způsobem, povinného předškolního vzdělávání se účastní všechny děti v odpovídajícím věku, mateřské školy navštěvuje i velké množství mladších dětí. Spolupráce s romskými rodinami v této oblasti se stále zlepšuje, částečně i z důvodu lepší informovanosti. Pokud se děti z romských rodin neúčastní předškolního vzdělávání v celé délce, pak je častým argumentem rodičů těchto dětí nedůležitost vzdělání a s tím spojené zbytečné výdaje. Matka je v domácnosti, pečuje o další děti, nebo je nezaměstnaná.

17. Uveďte prosím, zda byly ve Vašem kraji v roce 2022 realizovány informační semináře o možnostech a přínosech vzdělávání pro romské žáky a studenty. V případě že ano, uveďte prosím, kdo tyto semináře pořádal, včetně odhadu počtu zúčastněných Romů.

Zlín: V rámci MAP III statutární město Zlín pravidelně pořádá setkávání pracovních skupin Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost a pracovní skupiny Rovných příležitostí ve spolupráci s rodiči. Přehlídku technické tvořivosti ve spolupráci s DDM Astra a činnost školních parlamentů pod názvem „Tvoříme školu“. V rámci nastavení rovných příležitostí nikdo účastníky dle národností nevidoval.

Vyjádření krajského koordinátora: Pokud v našem kraji byly v průběhu roku 2022 realizovány informační semináře o možnostech a přínosech vzdělávání pro romské žáky a studenty, pak to bylo na úrovni ORP viz. výše. Krajský úřad nerealizoval semináře s tímto zaměřením.

18. Uveďte, zda ve Vašem kraji existuje (byla v roce 2022 realizována) finanční podpora NNO pro cílenou komunitní práci s rodinami dětí předškolního věku, příp. uveďte výčet příjemců této podpory.

Zlín: Obecně jsou NNO podporovány, některé z nich pracují i s touto cílovou skupinou.

Vyjádření krajského koordinátora: Nemáme povědomí o tom, že by došlo k přímé podpoře NNO pro cílenou komunitní práci s rodinami dětí předškolního věku.

Situace v oblasti zaměstnanosti

19. Uveďte prosím, jaké nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (dále jen „APZ“), které poskytuje Úřad práce ČR, jsou dle Vašeho názoru nejvíce využívány Romy, případně proč tomu tak je nebo z jakého důvodu nejsou využívány jiné nástroje, které Úřad práce ČR nabízí. Zároveň prosím uveďte kvalifikovaný odhad počtu Romů, kteří tyto nástroje využívají. Pokud je to možné, uveďte kvalifikovaný odhad počtu Romů dle pohlaví, s komentářem vysvětlujícím případné rozdíly.

Bystřice pod Hostýnem: Romové dle našeho názoru nejvíce využívají veřejně prospěšných prací např. údržba veřejných prostranství, úklid. Nemáme k dispozici informace o tom, zda v současné době tyto práce nĕjací Romové ve městĕ vykonávají.

Holešov: Aktivní podpora zaměstnanosti a VPP, organizovaná ÚP ČR, kontaktní pracoviště Holešov, ve spolupráci s městem Holešov. V r. 2022 město Holešov zaměstnávalo 3 Romy na VPP a 3 Romy na stálou pracovní smlouvu se stálým platem, aby se předcházelo sociálnímu vyloučení, v rámci pomoci při snížení dluhů klientů. Podle vyjádření starosty města nebyla pracovní morálka těchto lidí na takové úrovni, aby se uplatnili na veřejném trhu práce. Smyslem zaměstnávání osob romského původu na VPP a zaměstnávání těchto osob na pracovní smlouvu chápe vedení města, jako významný počin obce pro udržení pracovních návyků, pracovní morálky a motivace romských osob jako prostředek k udržení si určité životní úrovně a slouží k udržení sociálního klidu ve městĕ. Přesto musel být jeden pracovník mající stálou pracovní smlouvu propuštěn pro hrubé porušení pracovní kázně – alkohol na pracovišti.

Luhačovice: Romové, kteří žijí v ORP většinou pracují, nemáme informaci o využívání jakýchkoliv nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti.

Otrokovice: Úřad práce ČR odmítl tyto údaje poskytnout s odůvodněním, že je nemůže sledovat. Z naší činnosti je nám známo, že Romové mohou využívat všechny dostupné programy APZ (VPP apod.), nicménĕ jejich využívání je nízké, limitně se blíží nule.

Rožnov pod Radhoštěm: Klienty ÚP dle požadovaného kritéria nerozlišujeme, nelze tedy na otázky relevantně odpovědĕt ani kvalifikovaným odhadem.

Uherské Hradiště: Celá řada Romů nepracuje, jiní však dlouhodobĕ pracují a jsou začlenĕni do majoritní společnosti. Mĕsto Kunovice dlouhodobĕ zaměstnává dva Romy v pracovní čtĕ a má s nimi dobré zkušenosti. Stejnĕ tak Uherský Ostroh je spokojen s prací těchto Romů, kteří se do procesu zapojují.

Uherský Brod: Nevyužívají, nemají zájem o tyto nástroje.

Vsetín: Využívány jsou zejména VPP, které jsou vykonávány v Technických službách města Vsetín. Zaměstnání jsou převážně muži.

Zlín: Dle Úřadu práce ve Zlíně v souladu s § 2 odst. 1 písm. 1) zákona o zaměstnanosti úřad práce nemůže poskytovat žádné údaje o zaměstnávání Romů. Z vlastní činnosti je nám však známo, že při uplatňování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti nejsou rozdíly mezi „běžným občanem a Romy“.

Diakonie ČCE Vsetín: Technické služby Vsetín – projekt ÚP Vsetín.

Vyjádření krajského koordinátora: Ve Zlínském kraji nebylo zjištěno žádné omezení ve využívání všech dostupných nástrojů APZ, se shora uvedených údajů z ORP lze obecně dovodit, že mezi nejvíce užívané nástroje APZ jsou veřejně prospěšné práce, vzhledem k tomu, že Úřady práce nemohou poskytovat žádné údaje o zaměstnání Romů, nelze na tuto otázku najít relevantní odpověď. Obecně platí, že nástroje APZ jsou většinou Romů využívány minimálně, Romové ve většině případů nemají zájem pracovat.

20. Do tabulky 11 uveďte prosím programy kraje či ORP, které jsou zaměřené na podporu zaměstnanosti v kraji či ORP, a které jsou využívány převážně příslušníky romské menšiny (nejedná se o programy Úřadů práce ČR), rozdělte dle pohlaví.

Tabulka 11 Názvy programů realizovaných krajem či ORP, které využívají převážně příslušníci romské menšiny

název programu	realizátor (název ORP, kraje)	zaměření	kvalifikovaný odhad počtu zúčastněných Romů	z toho odhad počtu romských žen
APZ - VPP	Město Holešov	Údržba města	3	2
Pracovní smlouva	Město Holešov	Pořádek v SVL	2	
Činnost domovníků Holešov	Zlínský kraj	Činnost domovníků ve vybraných lokalitách Zlínského kraje	1	1
Činnost domovníků Uherský Brod	Zlínský kraj	Činnost domovníků ve vybraných lokalitách Zlínského kraje	1	1
APZ	ÚP ČR Vsetín	Romská komunita obtížně umístitelná na trhu práce (např. dlouhodobá evidence na ÚP, dlouhodobá nezaměstnanost)		
celkem			7	4

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Zlínský kraj poskytl v roce 2022 dotaci ve výši 200.000 Kč na projekt Domovníci v lokalitách Zlínského kraje. Jedná se o domovnictví v lokalitě Uherský Brod – Větrná a Holešov – Bořenovská. Jako domovnice působily dvě romské ženy, žijící v lokalitách. Tuto činnost považujeme za velmi osvědčenou metodu, jak udržet čistotu v lokalitách a zároveň nerozdmýchávat nesnášenlivost většinového obyvatelstva, žijícího poblíž těchto sociálně vyloučených lokalit. Domovnice neudržují pořádek jen v prostorách, které obývají Romové, ale bydlí tam i většinová společnost. Tudíž udržují okolí v čistotě i pro neromské obyvatele. Dosavadní zkušenosti z měst Holešova a Uherského Brodu hovoří o spokojenosti jak představitelů měst, tak i občanů žijících v bezprostřední blízkosti. Domovníci nejsou pouze uklízeči nepořádku, ale provádí dohled nad chováním obyvatel lokalit a také jsou prostředníky při problémech v soužití. Snaží se obyvatele lokalit aktivizovat, aby dbali o stav okolí svých bytů, aby nedevastovali společné prostory a okolí domů. Dohlíží na stav domů a vyjednávají případné drobné opravy. Přidělenou dotací podporuje Zlínský kraj zvýšení zaměstnanosti u této skupiny obyvatel. Je známo, že nezaměstnanost v romské menšině se pohybuje cca 90% v kraji. Majorita negativně vnímá každodenní běžné rozdíly a domovnictví je jednou z mnoha aktivit, které udržují dobré sousedské vztahy. V předchozích letech se domovnictví osvědčilo, a proto bychom rádi v této aktivitě pokračovali. Jsme přesvědčeni o tom, že dotace z krajského rozpočtu směřovaná do této aktivity dokáže udržet rovnováhu v soužití Romů a neromů a také klid ve vyloučených lokalitách. Zaměstnaní Romové na těchto pozicích si osvojili pracovní návyky a projevují velký zájem o udržení si pracovního místa i v dalších letech.

Vyjádření krajského koordinátora: S projektem Domovníci v lokalitách Zlínského kraje realizovaným neziskovou organizací Argo, společnost dobré vůle Zlín, z.s. jsou velmi dobré zkušenosti. Shora uvedená slova o spokojenosti jak představitelů měst, tak i občanů žijících v bezprostřední blízkosti nezbyvá než potvrdit.

21. Uvedte prosím, jakým způsobem dochází k využití sociální ekonomiky (sociální podnikání, sociální zemědělství) jako nástroje řešení nezaměstnanosti Romů. Dále uveďte dostupnost těchto aktivit v kraji, odhadovaný počet zúčastněných Romů a reálné přínosy (případně příklady dobré praxe) sociální ekonomiky.

Vyjádření krajského koordinátora: Žádné ORP nesdělilo informace k využití sociální ekonomiky na svém území. Tyto nástroje nezaměstnanosti Romů nejsou v kraji využívány.

22. Uvedte prosím, zda jste se v roce 2022 setkali s podezřením z diskriminace z důvodu národnosti/etnicity v oblasti zaměstnání. Zároveň uveďte, jakým způsobem byla věc řešena a jakými nástroji se kraj či ORP snaží takovým situacím předcházet (např. asistence při výběrových řízeních, podnět k řešení podezření z diskriminace)

Otrokovice: Někteří zaměstnavatelé Romy a priori nezaměstnávají, stejně tak jako jim někteří pronajímatelé nepronajmou byty. Romové na tuto situaci sice poukazují, do sporů s potenciálním zaměstnavatelem však již nejdou a konkrétně jej většinou neuvedou. Mnohdy je však za diskriminaci schovávána i nechuť k získání zaměstnání, aktuální situace na trhu práce je dobrá a zaměstnání pro zájemce není těžké sehnat.

Identifikované bariéry pro trh práce:

- nedostatečná kvalifikace či uchazeči bez vzdělání,
- měsíční výplata mzdy je pro některou skupinu osob tzv. příliš daleko, byla by pro ně vhodná odměna týdně, aby měli rychleji pocit úspěchu,
- nezájem o navýšení kvalifikace či dokončení studia,
- nedostatečné pracovní návyky či praxe (v rámci rodiny je tento přístup předáván dále mladším generacím),
- přehlížení či nezájem o důsledky nezaměstnanosti do budoucna (nedostatečná odpracovaná doba do starobního důchodu/pro pobírání invalidního důchodu),
- „šedá ekonomika“, nelegální činnost, díky které narůstají nároky na plat v legálním zaměstnání, o které následně nejeví zájem,
- záznamy v rejstříku trestů, exekuce, insolvence – neochota se legálně zaměstnat, finanční negramotnost,
- odkázání na dávky pomoci v hmotné nouzi (zvyk, nemotivovanost),
- dědění chudoby,
- zvětšující se konkurence na trhu práce.

Diakonie ČCE Vsetín: Ano, setkáváme s tím často při individuální práci v rodině zaměřenou na hledání zaměstnání. Rodiny učíme i komunikaci se zaměstnavatelem přes telefon, v rámci představení, kdy uvedou své příjmení, se často setkáváme s tím, že uživatelům sdělí, že již pracovní pozice není aktuální, mají dostatek už zájemců a další. V rámci sociální práce uživatelům pomáháme vytvořit životopis, učíme ho rozesílat, tvoříme e-mailové adresy, trénujeme komunikaci i přípravu na osobní pohovor, dle potřeby i doprovázíme na místo pohovoru a jsme pro uživatele podporou.

Vyjádření krajského koordinátora: Nemáme povědomí o tom, že by v průběhu roku 2022 došlo ke konkrétnímu případu k podezření z diskriminace z důvodu národnosti/etnicity v oblasti zaměstnání. Žádný takový případ tudíž ani nebyl řešen. Pokud k diskriminaci v oblasti zaměstnanosti Romů dochází, tak je tento jev latentní a nedá se nijak řešit. Jak uvádí ve svém vyjádření ORP Otrokovice za diskriminaci mnohdy bývá schovávána nechuť k práci.

23. Uveďte, zda se ve Vašem kraji realizují programy specificky zaměřené na zaměstnanost romských žen, včetně příkladů dobré praxe.

Vyjádření krajského koordinátora: Nedisponujeme informacemi o tom, že by specificky zaměřené programy na zaměstnanost romských žen byly v roce 2022 na území kraje realizovány.

Situace Romů v oblasti bydlení

24. Do tabulky 12 uveďte názvy specifických strategií, koncepcí či jiných materiálů týkajících se bydlení, které se svým zaměřením mohou dotýkat také tématu bydlení romské menšiny.

Tabulka 12 Materiály vztahující se k problematice bydlení a

název dokumentu	el. odkaz na dokument (pokud je zveřejněn na webu)	úroveň (kraj/obec)	komentář
Koncepce specifických forem bydlení v Kroměříži	https://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/mestsky-urad/odbor-socialnich-veci-a-zdravotnictvi/dokumenty/	Kroměříž	
Tematický akční plán města Kroměříže pro oblast bydlení a bezpečnosti 2019 - 2022	https://www.mesto-kromeriz.cz/urad/lide-a-organizace-mesta/mestsky-urad/odbor-socialnich-veci-a-zdravotnictvi/dokumenty/	Kroměříž	
Dokumenty vzešlé z projektu Pilotní ověření sociálního bydlení	http://www.otrokovice.cz/pi-lotni-overeni-socialniho-bydleni-v-otrokovicich/ms-9025/p1=9025	Otrokovice	
Komunitní plánování sociálních služeb	https://www.otrokovice.cz/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/ms-2718/p1=2718	Otrokovice	
Koncepce rozvoje bydlení města Rožnov pod Radhoštěm	www.roznov.cz Strategie a koncepce: Rožnov pod Radhoštěm	Rožnov pod Radhoštěm	Koncepce bydlení neřeší rozlišování romských a neromských žadatelů. Žádosti o městský byt jsou zařazovány dle pravidel pronájmu bytů ve vlastnictví města Rožnov pod Radhoštěm a bodového hodnocení
Pravidla pro nakládání s byty pro příjmově vymezené osoby	https://www.mesto-uh.cz/pravidla	město Uherské Hradiště	Byty pro příjmově vymezené osoby s výší nájemného 36 Kč/m2/měsíc + inflační doložka (byty s nejnižším nájemným v Uh. Hradišti); nájemní smlouva se uzavírá opakovaně na dobu 2 let při splnění všech stanovených podmínek.
Pravidla pro nakládání s bytovým fondem města – startovací byty	https://www.mesto-uh.cz/pravidla	město Uherské Hradiště	Startovací byty – jsou určeny žadatelům ve věku 18-35 let, výše nájemného 62 Kč/m2/měsíc + inflační doložka. Nájemní smlouva je uzavírána na dobu max. 3 let bez možnosti prodloužení.
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko na roky 2022–2024	https://www.valasskemezirici.cz/strategicke-dokumenty-mesta/ds-2860	Valašské Meziříčí	Obsahuje oblast bydlení, zejména sociálního bydlení

Strategický plán rozvoje města Valašské Meziříčí 2021-2027	https://www.valasskemezirici.cz/strategicke-dokumenty-mesta/ds-2860	Valašské Meziříčí	Hlavní témata: Bydlení, Prevence a bezpečnost, Zaměstnanost, Rodina a zdraví, Vzdělávání
Program rozvoje města Vizovice 2021-2027			Dokument, v němž jsou zakotveny rozvojové priority města Vizovice
Strategický plán rozvoje města Vsetín pro období 2016-2023	https://www.mestovsetin.cz/assets/File.ashx?id_org=18676&id_dokumenty=520001	Vsetín	
Akční plán sociálního začleňování Vsetín 2022-2025	File.ashx (mestovsetin.cz)	Vsetín	
Plán sociálního začleňování města Vsetín 2022-2027	File.ashx (mestovsetin.cz)	Vsetín	

Zlín: Statutární město Zlín nemá specifické strategie, koncepce či jiné materiály týkající se bydlení, které by se svým zaměřením mohly dotýkat také tématu bydlení romské menšiny. Bytové otázky jsou řešeny u všech občanů města stejným způsobem.

25. Zhodnoťte prosím vývoj situace bydlení Romů v kraji (aktuální trendy, změny v počtu ubytoven, hromadné vystěhování, odhad počtu Romů / romských rodin v bytové nouzi, apod.).

Holešov: Lokalita Bořenovská 9 bytů, 14 mimo lokalitu v různých částech města, i nájemních bytech a RD. 5 osob na ubytovně Tovární. 1 UK Romka v soukromí – ubytování u zaměstnavatele manžela na firemní ubytovně v lokalitě firmy Palackého ul.

Kroměříž: Romové bydlí ve městě nejvíce v pronajatých bytech. Jsou to jak byty v majetku města Kroměříže, tak i soukromých pronajímatelů. Největší koncentrace Romů je v domě na ulici Albertova 3883. Jedná se o dům s nájemními byty zvaný Děvín. Tyto byty jsou v majetku soukromých osob, je zde cca 135 malometrážních bytů a ve více než polovině bydlí Romské rodiny. Situace s bydlením těchto osob je ve městě víceméně stabilní. Ubytovny jsou na území města dvě, které ubytují klienta s přiznanými dávkami v hmotné nouzi – v současné době jsou ovšem ubytovny přeplněné v souvislosti s osobami z Ukrajiny.

Luhačovice: Romové kteří žijí v našem ORP žijí buď v rodinných domech, nebo bytech. Nevyskytly se problémy s bydlením této skupiny obyvatel.

Otrokovice: V Otrokovicích je téměř celý bytový fond veden jako sociální bydlení vyčleněné pro nízkopříjmové skupiny občanů a domácnosti v bytové nouzi. Romské rodiny žijí v běžné bytové zástavbě jako ostatní občané města. Obecní bydlení je pro Romy dostupné stejně jako pro ostatní obyvatele města a to včetně specifických projektů města Housing first nebo Housing led. Pokračuje trend, kdy děti Romů z městských bytů zakládají poměrně brzy rodiny a dožadují se pronájmu dalších a dalších městských bytů coby svého „práva a nároku“, aniž by byli schopni si zajistit odpovídající příjem a spadají rovnou do dávkového systému jako jejich rodiče. V Otrokovicích je cca 700 lidí na ubytovnách, počet Romů na ubytovnách se však limitně blíží nule.

Rožnov pod Radhoštěm: Romové jsou začleněni v bytové oblasti do všech bytových domů města, mezi ostatní obyvatele města Rožnova pod Radhoštěm, co napomáhá zamezení vytváření sociálně vyloučených lokalit. V seznamu žadatelů se nyní nenachází žádný romský uchazeč o městský byt. Poslední romský uchazeč uzavřel smlouvu o nájmu městského bytu platnou od 1. 1. 2023.

Uherské Hradiště: Staré Město k této problematice uvádí, že Romové upřednostňují vlastní bydlení, ale svým neuváženým přístupem o něj často přicházejí. V nevyhovujících či přelidněných nemovitostech se nacházejí v tomto obvodu 4 rodiny. V současné době v katastrálním území Starého Města vlastní romské rodiny 5 rodinných domů. Ostatní rodiny žijí v nájemních prostorách rodinných domů či bytů. Na ubytovnách ve St. Městě žádné romské rodiny nejsou evidovány. Vzhledem k mnoha četnosti romských rodin jsou ze strany Romů větší požadavky na bytový fond města, který však nemá kapacitu tyto požadavky naplnit. Romové v Kunovicích preferují vlastnické nebo nájemní bydlení. Na ubytovně bydlí jedna rodina. Na Uherskoostrožsku využívají Romové nájem u vlastníků rodinných domů. V sociálních bytech spravovaných městem žijí rodiny smíšené, původem z okolních obcí.

Uherský Brod: Romové jsou pod dohledem soc. pracovníků, není důvod k hromadnému vystěhování.

Valašské Meziříčí: Co se týká ubytoven ve VM, tak volná místa pro ubytování osob bez přístřeší lze najít (zejména na ubytovně Kasárna – ul. Železničního vojska, VM, ubytovna Zašovská 71, VM – popis ubytoven viz. bod 3). Ubytovna Diamant v Bynině je od roku 2022 využívána uprchlíky z Ukrajiny. Rovněž Ubytovna města Valašské Meziříčí (Žerotínova 736, VM) je využívána uprchlíky z Ukrajiny. V území je nadále potřeba zřízení městské ubytovny nebo azylového domu pro muže a ženy (např. není kam posunovat lidi z nocležny, některé osoby potřebují „dohled“ a podporu při dodržování pravidel soužití). Lidé žijí v nevyhovujících podmínkách (např. 5 osob v 1+0). Díky pozitivním změnám v oblasti pronajímání městských bytů se snížila fluktuace nájemníků (lidé pochopili, že musí platit nájemné), to ale snížilo průběžnou dostupnost bytů.

Na MěÚ Val. Meziříčí OSV byl do 31. 3. 2022 realizován projekt „Pilotní ověření sociálního bydlení ve Valašském Meziříčí“ (CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0010419), který byl zahájen od 1. 4. 2019. Cílem projektu bylo zavedení koncepčního přístupu k řešení sociálního bydlení, a to prostřednictvím nástrojů, kterými jsou podpora sociální práce, podpora přístupu k bydlení formou sociálních bytů a tvorba pilotní koncepce sociálního bydlení ve Valašském Meziříčí. Projekt byl zaměřen na sociálně vyloučené osoby a osoby ze sociálně vyloučených lokalit, kterým umožnil na základě spolupráce se sociálními pracovníky získat a udržet si standardní bydlení včetně zlepšení uplatnitelnosti na trhu práce.

Systém sociálního bydlení nadále ve VM funguje. Prostřednictvím sociálního bydlení město aktivně podporuje různé cílové skupiny jako seniory, osoby se zdravotním postižením či ohrožené sociální exkluzí, matky samoživitelky nebo lidi bez přístřeší. Tedy skupiny, které se obtížněji zapojují na komerčním trhu s bydlením. Osoba do režimu sociálního bydlení vstupuje vždy dobrovolně s motivací ke změně své situace.

Bytové záležitosti jsou nadále v gesci odboru sociálních věcí, kterým je vykonávána systematická práce s „bydlíci dlužníky“. Dluhy jsou řešeny bytovou referentkou ve spolupráci se sociálními pracovníky v rámci prevence ztráty bydlení. Práce je započata tedy bezprostředně po vzniku dluhu, kdy jsou dluhy snáze řešitelné. Dlužníkům je nabídnuto poradenství týkající se oprávněných nároků, hospodaření s financemi či nastavení splátkových kalendářů, zprostředkování vhodných sociálních služeb apod. Na zřetel je brána skutečnost, že do tíživé finanční situace se může dostat prakticky kdokoli a pokud má snahu ji řešit aktivně, měly by mu být nabídnuty vhodné varianty. Rozhodnutí a výsledek je vždy ale na straně nájemce.

Vsetín: Situace v oblasti bydlení je přibližně stejná. Většina romských obyvatel žije v obecních bytech. Ačkoli došlo ke změně Pravidel pro přidělování bytů, podmínky pro získání obecního bytu, příp. pro prodloužení nájemní smlouvy jsou stejné. V loňském roce došlo ke zpřísnění kontrol dodržování pravidel vyplývajících z nájemních smluv (zejména kontrola pravidelných plateb nájemného, údržba a opravy bytu apod.). Z důvodu opakovaného porušení pravidel nebyla několika rodinám prodloužena nájemní smlouva v obecních bytech (cca 4 romské rodiny). Obecně lze říci, že poptávka po bydlení ve Vsetíně značně převyšuje nabídku, proto si soukromí majitelé mohou dovolit zvyšovat nájemné a

stále bude o jejich byty velký zájem. Pro Romy je dlouhodobě těžší získat pronájem (vysoký počet osob, špatné předchozí zkušenosti, předsudky, nedůvěra sousedů apod., častou překážkou jsou vysoké kauce), ale pokud získají důvěru majitele, je jim poskytnuta nájemní smlouva na delší dobu. Pokračuje nárůst počtu romských obyvatel v jednom domě v centru města, ačkoli jde o soukromé pronájmy, ale nejsou zaznamenány větší problémy v soužití.

Zlín: Bytové otázky jsou řešeny u všech občanů města stejným způsobem. Statutární město Zlín nevlastní ubytovny. Rovněž dispozičně větších bytů SMZ mnoho k dispozici nemá, proto na ně početnější jak většinové, tak romské rodiny dosáhnou zřídka. Vzhledem ke složitější ekonomické situaci, může být problémem větších bytů i cena za bydlení, občané – napříč spektrem - opět upřednostňují byty menší. Menší byty město početnějším rodinám nepřiděluje, počet osob musí být přiměřený velikosti bytu, tak aby nebránil řádnému užívání bytu v hygienicky vyhovujících podmínkách.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Známkou sociálního vyloučení je vznik a existence lokalit, které ve Zlínském kraji máme. Nízká kvalita bydlení, nevyhovující infrastruktura, funkční nepropojenost s širším celkem obce a to, že jejich obyvatelé mají z různých důvodů ztížené šance na úspěšné sociální začlenění. Horší kvalita bydlení je jedním z ukazatelů sociálního vyloučení což způsobuje propad v mnoha dalších sférách života. Dlouhodobé bydlení v ubytovnách, plastových domech a bytových domech vytváří specifické postoje jeho obyvatel, poskytuje ve srovnání s nájemním bytem standardní kvality výrazně nižší právní jistotu stability bydlení. Nevyhovující bydlení se negativně odráží na vzdělání dětí, zaměstnání dospělých a zdravotním stavu všech jeho obyvatel. Bydlení v jednopokojových bytech např. na ubytovně Děvín je naprosto nevyhovující pro 7 dětí a 2 dospělé nájemníky. Děti nemají kde vypracovávat domácí úkoly, připravovat se na školu, a hlavně nemají kde spát, což považujeme v 21. století za nepřipustné. Obce se nechtějí tímto zabývat a rostou nám další generace bez vzdělání a šance na lepší život.

Diakonie ČCE Vsetín: Situace v oblasti bydlení města Vsetín se od posledního sledovaného období nezměnila. Většina Romských obyvatel žije v obecních bytech. Někteří Romové bydlí v nájemních bytech u soukromých vlastníků např. na ulici Tyršova 1272. V rámci sociální práce v SAS Mozaika pracujeme s klienty na hledání bydlení, avšak často se setkáváme se situací, že nájemníci chtějí vysoké finanční částky za pronájem bytu a kauce ve výši minimálně 2 měsíčních nájmu. Při podpisu smlouvy se dostáváme na takovou částku, které není vyhovující pro rodiny, které jsou v nepříznivé sociální situaci (např. více jak 30 000 Kč). Při hledání bydlení je většina volných bytů řešena přes realitní kanceláře, tudíž je nutné i zaplatit provizi realitní kanceláři. V rámci sociální práce vedeme rodiny, ať si šetří na kauci. Podmínky pro získání obecního (městského, startovací, sociálního bytu) se nyní zpřísnily. Evidujeme, že mnoho rodin z vyloučené lokality Poschla přišlo o obecní byt (důvodem neprodloužení nájemní smlouvy v obecním bytě byla nepravdělná platební morálka). Při hledání bydlení u soukromých majitelů se pravidelně setkáváme s odmítnutím (vysoký počet osob, předsudky, špatné zkušenosti od předchozích nájemců, nedůvěra sousedu, vysoké kauce, diskriminace, pobírání sociálních dávek – SPP, HN, nezaměstnanost). Diakonie ČCE – středisko Vsetín má ve vlastnictví 2 byty. 1 byt je sociální, 1 byt je nájemní. Sociální byt je pouze na omezenou dobu, a to 2,5 roku. Do budoucna máme zájem získat další byty, avšak čekáme na vhodnou výzvu/grant. Vnímáme, že město Vsetín má možnosti se zapojit do konceptu sociálního bydlení, avšak doposud nebylo tak učiněno.

Vyjádření krajského koordinátora: Situace v bydlení Romů se v zásadě oproti minulým letům nezměnila. Zpravidla platí, že kvalita bydlení v městských či obecních bytech je nesrovnatelně lepší, než v bytech ke komerčnímu pronájmu. V rámci kraje nedošlo k žádnému hromadnému vystěhování Romů. V počtu ubytoven ve Zlínském kraji nedošlo k žádným podstatným změnám. V důsledku uprchlické krize jsou ubytovny obsazeny ukrajinskými občany. Jak vyplývá z komentářů k této otázce, do budoucna lze předpokládat, že se situace Romů v oblasti bydlení zhorší. Důvodem je početnost dětí v rodinách, kdy

některé již dospívají a poměrně brzy zakládají nové rodiny. Na pravidelných setkáních s romskými poradci byla v průběhu roku 2022 opakovaně řešena motivace měst k posílení bytového fondu (Podpora sociálního bydlení a Program výstavba pro obce).

26. Uvedte prosím, jaký dopad mělo rozhodnutí Ústavního soudu, na jehož základě došlo ke zrušení části Zákona č. 111/2006 Sb., Zákon o pomoci v hmotné nouzi, která umožňovala vyhlášovat tzv. opatření obecné povahy a zřizovat tak tzv. bezdoplatkové zóny.

Vyjádření krajského koordinátora: Na území Zlínského kraje na základě shora uvedené legislativy nebylo v době její platnosti vyhlášeno tzv. opatření obecné povahy.

27. Do tabulky 13 uveďte prosím názvy obcí ve Vašem kraji, které jsou zapojeny do testování principů Housing first³ a jiných programů sociálního bydlení⁴. Uveďte příklady dobré a špatné praxe a odhad počtu romských rodin využívajících tento typ bydlení. Vyplňte pouze v případě, že se některé obce do programu zapojily.

Tabulka 13 Názvy obcí využívajících programy Housing first a sociální bydlení

název obce	program bydlení	odhad počtu romských rodin využívajících uvedené programy
Bystřice pod Hostýnem	Projekt „Sociální bydlení v ul. Mlýnská, Bystřice pod Hostýnem“	0
Otrokovice	Housing first – konec 10/2022	1
Otrokovice	Housing led – začátek 11/2022	0
Uherský Brod	Sociální bydlení	4
Valašské Meziříčí	Pilotní ověření sociálního bydlení ve Valašském Meziříčí (projekt financován prostřednictvím Evropské unie, z fondu ESF, operačního programu OPZ) – ukončen k 31. 3. 2022, prostřednictvím tohoto projektu byl zaveden systém sociálního bydlení ve VM	11
Vsetín	Bydlení v režimu sociálního bydlení	2

Otrokovice: Od 1. 2. 2020 do 30. 10. 2022 město Otrokovice realizovalo projekt Housing first Otrokovice, v rámci něj získalo bydlení 15 domácností, z toho jedna romská domácnost. Z toho 1 domácnost v bytě soukromého vlastníka. Od 01. 11. 2022 je realizován navazující projekt Housing led. Projekty jsou otevřeny zcela Romům, nicméně jejich nízký počet v ORP obecně se odráží i v nižším zapojení do realizovaných projektů.

28. Uvedte, zda a jakým způsobem bylo v roce 2022 ve Vašem kraji (krajském úřadě) využito sociální kritérium v rámci zadávacích řízení dle § 37 odst. 1 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb.

Vyjádření krajského koordinátora: Sociální kritérium je zohledněno ve smluvních ustanovení vycházející ze zákona č. 134/2016 Sb.

³ Housing First (bydlení především) je metoda pomoci osobám bez domova, dle které je osoba, která postrádá bydlení nejprve vybavena ubytováním, a až poté jsou jí nabízeny další služby, jako je praktická orientace (zdravotní a sociální pojištění, základní kontakty), případně léčení závislosti. Vychází se z myšlenky, že základní potřebou osob bez domova je získat stabilní ubytování, a jejich ostatní potřeby lze uspokojovat až poté, co získají domov.

⁴ Sociální bydlení je bydlení poskytované osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým, včetně lidí, kteří vynakládají na bydlení nepřiměřenou výši svých příjmů. Sociální bydlení je poskytováno za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy. Uživatelům sociálního bydlení je v případě potřeby poskytována podpora formou sociální práce. Sociální bydlení je na místní úrovni poskytováno vždy formou bydlení v bytech, přičemž může být propojeno na sociální služby. Sociální služby – např. azylové domy – tvoří záchrannou síť pro lidi v bytové nouzi. (definice MPSV)

Situace Romů v sociální oblasti

29. Uvedte, kolik procent z celkového počtu Romů v kraji, dle Vašeho kvalifikovaného odhadu využívá sociální služby. Uvedte, jestli se tento počet nějak vyvíjí v čase, případně jestli přibývá tzv. „integrovaných“ Romů.

Holešov: Asi 50 %, 42 klientů /Argo Zlín, Coolna Charita Holešov, Dluhová poradna – Charita Otrokovice/, někteří klienti využívají i více služeb.

Kroměříž: Sociální služby jsou poskytovány všem potřebným bez ohledu na věk, rasu, národnostní nebo etnickou příslušnost. Z našeho hlediska je nejvíce využíváno Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Společnosti podané ruce o.p.s.- jak terénní tak ambulantní služby a dále terénní programy organizace ARGO, Společnost Dobré vůle, Zlín. Kvalifikovaným odhadem využívá sociální služby cca 40 % Romů.

Otrokovice: Sociální služby využívá minimum Romů v ORP, stav integrovaných Romů je stabilizovaný.

Uherské Hradiště: V rámci ORP Uh. Hradiště využívají Romové celou řadu sociálních služeb poskytovaných různými organizacemi. Patří mezi ně:

- Nízkoprahové služby pro děti a mládež OCH Uh. Hradiště Tulip.
- Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, které podporuje rodiny s dětmi ve věku 0 – 18 let poskytuje OCH. Uh. Hradiště – Centrum sv. Sára a Maltézké pomoci, o. p. s. jako stejně koncipovanou službu.
- Terénní služby osobní asistence poskytované u klientů se sníženou soběstačností, které napomáhají k posilování začlenění v maximálně možné a osobně chtěné míře zpět do společnosti a pomáhají klientovi setrvat ve svém domácím prostředí – OCH Uherské Hradiště, Diakonie ČCE.
- Zařízení poskytující sociální službu dospělým osobám s mentálním a kombinovaným postižením – Centrum služeb a podpory Zlín, o.p.s. – Ergo – dílna Uherské Hradiště a Diakonie, Středisko Cesta – denní stacionář a terapeutická dílna
- Občanské poradny Charity ČR, Uherské hradiště a Veselí nad Moravou

Uherský Brod: 8%, integrovaných Romů výrazně nepřibývá

Valašské Meziříčí: Kvalifikovaný odhad 40%, v čase se určitě tento počet zvyšuje, přibývá integrovaných Romů.

Vsetín: Cca 70% (počet je víceméně stálý).

Zlín: Nelze odhadnout, kolik Romů využívá sociální služby. Jak Romové stárnou, poskytují péči sobě navzájem (v rodině), příp. využívají pečovatelské služby. Žádosti do domovů pro seniory řešíme v minimálním počtu (klienti zůstávají v domácím prostředí). Sociální situace služeb je řešena u všech občanů stejným způsobem bez rozdílu, není možno odhadnout procenta, jedná se o velmi malé procento.

Odbor sociálních věcí KÚZK: Sociální služby nabízené v rámci Zlínského kraje jsou poskytovány všem potřebným bez ohledu na věk, rasu, národnostní nebo etnickou příslušnost. Lze tedy konstatovat, že Romové jako klienti, popř. jako zájemci o sociální službu, mohou být v rámci ZK zastoupeni ve všech cílových skupinách - senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Zlínský kraj v rámci výkaznictví takto ani nepostupuje, ale jednou ročně jsou vyplňovány Výkazy ze strany poskytovatelů sociálních služeb. Mezi dobrovolnými údaji je i detailní rozpad cílové skupiny. Mohou být uvedeny např. Počty osob bez přístřeší nebo Osoby v krizi a mj. i Osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Vzhledem k uvedenému nelze z celkového počtu

Romů žijících v našem kraji, procentuálně vyjádřit kvalifikovaný odhad kolik z nich sociální služby využívá a jak se tento počet vyvíjí ve vztahu k času, fluktuaci osob této příslušnosti apod.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: ARGO má 436 dospělých klientů a 350 dětí. Tito dospělí klienti využívají sociální službu „Terénní programy“ se zaměřením na romskou menšinu.

Diakonie ČCE Vsetín: 60 %, vnímám častou nespolupráci v rámci SAS Mozaika Diakonie ČCE – středisko Vsetín.

Charita Holešov: V roce 2022 jsme měli v Nízkoprahovém klubu Coolna celkem 38 uživatelů, z toho bylo 22 Romů. Šlo o 9 dívek a 13 chlapců ve věku 7 až 16 let.

- Romské děti navštěvují nejčastěji 3. ZŠ Holešov nebo ZŠ praktickou v Holešově a bydlí v místních vyloučených lokalitách (Bořenovská, u Sfinxu). Některé rodiny ale mají byty i mimo lokalitu, např. v monobloku.
- V rámci klubu nás navštěvují uživatelé z důvodu trávení volného času (PC, deskové hry, hraní na hudební nástroje nebo sportovní vyžití), dále některým uživatelům pomáháme se školními potřebami – dětem 1. stupně pomáháme denně a z 2. stupně také často.
- Problémy mají napříč předměty – u češtiny a matematiky je problém u učiv, které se musí naučit z paměti (násobilka, pády, mluvnické kategorie atd.) při psaní mají problém s diakritikou, psaním i/y atd., čtení je také velmi špatné – neumí dobře číst, téměř nikdo nečte knížky, časopisy – je to pro ně zbytečné a nebaví je to. Tím pádem ani slovní zásoba není bohatá. Někdy nedají dohromady ani smysluplnou otázku. U ostatních předmětů je problém v učení na testy, neumí se naučit dané učivo z paměti a tak, aby mu skutečně porozuměli, neumí pracovat s textem, neumí sami vymyslet např. slohová cvičení, mají problém s jazyky – angličtina/ němčina je pro ně velmi náročná a velký problém je i v informatice – neumí ovládat PC a programy. Často pomáháme s referáty, projekty nebo čtenářským deníkem. Občas jim kopírujeme látku nebo tiskneme podklady k učení. Jsem ale přesvědčena, že obdobné problémy mají i děti z majoritní společnosti.
- Největší problém vnímám v nedůslednosti učení, nízké motivaci, vytrvalosti, a hlavně v pravidelném docházení do školy. Uživatelé mají velmi vysoké počty zameškaných (omluvených) hodin. V loňském roce a např. i v prvním pololetí roku 2023 jsme zde měli asi jen 2 děti, které měli zameškaných méně než 100 hodin! Největší rekordmani měli např. 154 hodin. Jedná se o kombinaci nemocnosti, ale také je zde hodně dnů, kdy byli „nemocní“ – do školy se jim nechtělo, zaspali a pak už do školy nešli nebo byli 1 hodinu u lékaře, ale pak už zůstali doma a do školy se nevraceli. Problém je i v tom, že si po dobu nemoci nezjišťují úkoly. Pak se např. po 14 dnech vrátí zpět do školy a mají toho moc k dohánění, zapomněli to, co už uměli a do toho se valí nové učivo. Ve výše popsaném vidím mnohem větší problém než v samotném učení.
- U starších uživatelů vnímám jako velký problém předčasné ukončení středních škol – především učňovských oborů. Za 8 let fungování naší služby nevím o nikom, kdo by se vyučil. Aktuálně studují 2 dívky na učňáku v Holešově, zde pevně věřím, že školu dokončí. Dívky jsou svědomitější a více motivované k dokončení studia. U chlapců je problém v tom, že školu vzdají, nechce se jim chodit na praxe, mají moc zameškaných hodin, a nakonec ze školy odejdou nebo jsou vyloučeni. Pak jim nezbyvá nic jiného než zapsání na ÚP. V lepším případě seženou práci, v horším případě pobírají podporu a mají max. brigády. Vzhledem k tomu, že bydlí a živí je příbuzní, je o ně tzv. postaráno, tak nemají motivaci dál studovat nebo si hledat řádné zaměstnání.
- S uživateli máme navázaný poměrně pěkný a důvěrný vztah, takže se spolu také často bavíme o různých problémech a věcech, co je aktuálně trápí. Často řešíme

rodinné nebo osobní vztahy, návykové látky – cigarety, alkohol, marihuana, sázení, finanční gramotnost, špatné stravovací návyky, jejich budoucnost atd.

- Uživatelé využívají naši službu i během letních prázdnin, protože nabízíme pestrý program na klubu a pořádáme i pár výletů. Díky nim se děti dostanou do jiného prostředí a mají pěkné zážitky, na které vzpomínají i roky po nich.

Coolna jim slouží i jako místo setkávání, popovídání si navzájem. Utvořila se zde parta dětí, které se znají ze školy, venku nebo jsou spjati rodinnými vazbami. Tráví zde čas, povídají si a je jim tady společně dobře.

Vyjádření krajského koordinátora: Využívání sociálních služeb romskými spoluobčany je v každém ORP individuální. V průměru využívá sociálních služeb cca 40 - 50% Romů. Tento údaj koresponduje s kvalifikovaným odhadem sociálně vyloučených Romů. Sociální služby v kraji jsou poskytovány všem, bez ohledu na jejich příslušnost a etnicitu. Ti Romové, kteří jsou do společnosti integrováni, žijí většinou mimo sociálně vyloučené lokality a žijí v menších městech či obcích.

30. Zhodnoťte prosím dostupnost sociálních služeb ve Vašem kraji, které využívají zejména příslušníci romské menšiny. Jaké z nabízených služeb jsou dle Vašeho názoru nejvíce využívány Romy a mají pro ně největší přínos?

Bystřice pod Hostýnem: V Bystřici pod Hostýnem romské rodiny využívají Terénní asistenční službu pro rodiny s dětmi.

Holešov: Argo Zlín, Coolna Charita Holešov, Dluhová poradna – Charita Otrokovice. Všechny služby mají velký přínos pro sociální práci s romským etnikem. Velký význam má Argo Zlín, pomoc klientům řešit běžné situace, komunikace s úřady apod., v Holešově vznikla i nová sociální služba Dluhová poradna Samaritán Otrokovice, která postupně získává klientelu. V loňském roce službu vyhledaly 3 osoby romského etnika, které měly zájem řešit zadluženost, ale ve finále k oddlužení potencionálních 3 klientů nedošlo, akce Milostivé léto, jelikož klienti neměli hotovost na úhradu původní dlužné částky a jistiny.

Kroměříž: Sociální služby ve městě Kroměříži jsou dostupné všem obyvatelům a kritérium pro jejich využívání je jejich zaměření na cílovou skupinu, pro kterou je služba registrována. Největší přínos v rámci primární prevence má Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Společnosti Podané ruce o.p.s. a terénní programy organizace ARGO, Společnost Dobré vůle Zlín. Využívány jsou také sociální služby Charity Kroměříž - odborné sociální poradenství a kontaktní centrum.

Luhačovice: Sociální služby jsou dostupné na celém území ORP za stejných podmínek jako většinové populaci.

Rožnov pod Radhoštěm: Dle sdělení koordinátora komunitního plánování jsou sociální služby dostupné pro všechny občany.

Uherské Hradiště: Dle našeho mínění jsou všechny služby na Uherskohradištsku dostupné Romům stejně jak ostatní populaci. Nejvíce jsou nejspíše využívány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Uherský Brod: Dostupnost je pro všechny stejná. Nejvíce Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Šrumec, Pečovatelská služba, Azylový dům pro matky s dětmi.

Valašské Meziříčí: Dostupnost sociálních služeb je, tak jako v minulých letech, monitorována v rámci Komunitního plánování sociálních a souvisejících služeb v SO ORP Valašské Meziříčí. V rámci komunitního plánování pracují tyto pracovní skupiny: Lidé v krizi a

nouzi, Rodina, děti a mládež, Senioři, Lidé se zdravotním postižením, Obce mikroregionu. Pracovní skupiny se pravidelně schází a monitorují potřeby v oblasti sociálních služeb.

Bariéry, které brání Romům ve využívání služeb, mohou být nedostatečná informovanost o jejich existenci (neschopnost zorientovat se v jejich nabídce), neochota ke spolupráci (neochota změnit životní styl a plnit požadavky vyplývající ze sociální práce), život v komunitě a „vzdálenost“ k majoritě a nedostatečný náhled na svoji životní situaci (život ze dne na den).

Snaha obce o dostupnost sociálních služeb na území ORP pro veškeré obyvatelstvo (včetně Romů), klienti jsou o službách informováni prostřednictvím webových stránek města, facebook, šíření letáků, dále prostřednictvím odboru sociálních věcí, NNO, ÚP ČR, prostřednictvím romského terénního pracovníka v sociálních službách, prostřednictvím základních škol (např. informace o možnosti využívat soc. službu Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, které ve městě působí – Zastávka).

Romové využívají sociální práci poskytovanou odborem sociálních věcí MěÚ Valašské Meziříčí (oddělení sociální práce a sociálních služeb, OSPOD).

Romové v obci mohou využívat veškeré sociální služby. Co se týká služeb sociální prevence, tak Romové mohou využít (a také využívají) zejména tyto sociální služby, které poskytuje Charita ve Valašském Meziříčí: Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Zastávka, Azylový dům pro matky s dětmi, Sociální rehabilitace ATTA, Noclehárna, Denní centrum, Terénní programy pro osoby bez domova. Z dalších služeb, které jsou využívány, jsou: Občanská poradna Pod Křídly, Domy na půl cesty Spolku Pod křídly, Terénní programy poskytovatele ARGO Zlín, Společnost dobré vůle Zlín, z.s., Terénní programy poskytovatele AGARTY Vsetín, Kontaktní centrum Agarty (součástí je i poradna pro závislé) – rovněž využíváno Romy.

Sociální služby v území napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Vizovice: Služby jsou dostupné pro všechny obyvatele ORP.

Vsetín: Dostupnost sociálních služeb je dostatečná. Příslušníci romské menšiny využívají služby:

ve vyloučené lokalitě NZDM Rubikon (Diakonie), předškolní klub Pramínek ve vyloučené lokalitě (Diakonie), ve městě NZDM Zrnko (Charita), NZDM Archa (Na cestě), SAS pro rodiny s dětmi (Azylový dům pro matky s dětmi, Diakonie), azylové bydlení (Azylový dům pro matky s dětmi, Elim), terénní programy (TSP org. složka města Vsetín, Agarta, Elim), Občanská poradna (VKCI), Poradna pro rodinu (Azylový dům pro matky s dětmi) a mediátor podpory zdraví při SZÚ. Příslušníci romské menšiny využívají všechny uvedené služby v různé míře, ale nejčastěji SAS, NZDM a terénní programy. Přínos mají všechny služby.

Zlín: Víme o tom, že Romové z ORP Zlín využívají především Domu na půl cesty Spolek pod křídly Kamenná i Štípská, SASky v terénu, pečovatelskou službu. Při řešení svých složitých životních situací v minulosti využívali terénního pracovníka Argo Zlín, která dle našich zkušeností pro ně měla největší přínos (v roce 2022 Argo ve Zlíně tuto službu neposkytovala).

Odbor sociálních věcí KÚZK: V rámci dlouhodobého plánování sociálních služeb Zlínský kraj zpracovává strategický dokument s názvem Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2023 – 2025, který je každý rok doplňován o aktuální informace prováděcím strategickým dokumentem Akční plán rozvoje sociálních služeb pro daný rok (tzn. 2023, 2024, 2025). V těchto dokumentech se pro možný rozvoj sociálních služeb vždy opíráme o popsané informace o nepokrytých potřebách občanů z jednotlivých území

správních obvodů obcí s rozšířenou působností v rámci celého Zlínského kraje. Zlínský kraj si pro práci ve strategický dokument stanovil celkem 13 Potřeb (zveřejněny na webových stránkách Zlínského kraje), které jsou blíže specifikovány ve svém obsahu a v rámci nich stále pracujeme se čtyřmi základními skupinami to na: senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a osoby ohrožené sociálním vyloučením.

I přesto nejsou Romové v rámci tohoto strategického dokumentu vedeni jako samostatná cílová skupina, ale jsou posuzováni napříč všemi potřebami. Veškeré sociální služby, které jsou v zákoně 108/2006 Sb. uvedeny, jsou poskytovány všem, bez ohledu na jejich příslušnost. Se všemi, kteří potřebují sociální službu, se pracuje v rámci rovného přístupu, protože posláním tohoto zákona je chránit práva a oprávněné zájmy jedinců, jež jsou v prosazování svých zájmů oslabeni, a to z různých důvodů. Důvody mohou být např. věk, rasa, zdravotní postižení, krizová životní situace, nedostatečně podnětné sociální prostředí atd. Jde tedy o soubor činností, které zajišťují pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Dle dostupných informací z území jsou identifikovány určité druhy sociálních služeb, které jsou etnickou menšinou - Romy využívány nejčastěji.

Jedná se zejména o tyto druhy sociálních služeb:

Odborné sociální poradenství (§ 37, písm. b), Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (§ 62), Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65), Terénní programy (§ 69), Sociální rehabilitace.

Odborné sociální poradenství (§ 37, písm. b)

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Služba dle výše uvedeného odstavce obsahuje tyto základní činnosti:

- a)** zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b)** sociálně terapeutické činnosti,
- c)** pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (§ 62)

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.

Služba dle výše uvedeného odstavce obsahuje tyto základní činnosti:

- a)** výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b)** zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c)** sociálně terapeutické činnosti,
- d)** pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65)

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.

Služba dle výše uvedeného odstavce obsahuje tyto základní činnosti:

- a)** výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- b)** zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c)** sociálně terapeutické činnosti,

d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Terénní programy (§ 69)

Terénní programy jsou terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Služba dle výše uvedeného odstavce obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Sociální rehabilitace

(1) Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí. Sociální rehabilitace se poskytuje formou terénních a ambulantních služeb, nebo formou pobytových služeb poskytovaných v centrech sociálně rehabilitačních služeb.

(2) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou terénních nebo ambulantních služeb obsahuje tyto základní činnosti:

- a) nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění,
- b) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- c) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

(3) Služba podle odstavce 1 poskytovaná formou pobytových služeb v centrech sociálně rehabilitačních služeb obsahuje vedle základních činností, obsažených v odstavci 2 tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

Přehled sociálních služeb ve Zlínském kraji registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, jejichž cílovou skupinou jsou etnické menšiny - Romové.

druh sociální služby	Poskytovatel / ID	působnost	poznámka
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Diakonie ČCE - středisko Vsetín (RUBIKON) / 3257944	Vsetín	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách etnické menšiny - mladší děti (6 - 10 let) starší děti (11 - 15 let) dorost (16 - 18 let) mladí dospělí (19 - 26 let)
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Charita Vsetín (NZDM Zrnko) / 1718636	Vsetín	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy

			etnické menšiny mladší děti (6 - 10 let), starší děti (11 - 15 let), dorost (16 - 18 let), mladí dospělí (19-26let), dospělí
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Diakonie ČCE - středisko Vsetín (MOZAIKA) / 7370148	Vsetín	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách rodiny s dítětem/děťmi etnické menšiny bez omezení věku
Odborné sociální poradenství	Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín, o.p.s. / 5826609	Vsetín	imigranti a azylanti oběti domácího násilí osoby bez přístřeší osoby komerčně zneužívané osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy pachatelé trestné činnosti rodiny s dítětem/děťmi senioři etnické menšiny mladí dospělí (19 – 26 let), dospělí (27 – 64 let), mladší senioři (65 – 80 let), starší senioři (nad 80 let)
Odborné sociální poradenství	Odborné sociální poradenství - Romodrom pobočka Zlín (Zlínský kraj) / 4640372	Zlínský kraj	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny osoby starší 18 let
Terénní programy	Město Vsetín (Terénní sociální práce) / 7963388	Vsetín	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách dorost (15 - 18 let), mladí dospělí (19 - 26 let), dospělí (27 - 64 let), mladší senioři (65 - 80 let), starší senioři (nad 80 let)
Terénní programy	ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z.s. / 6583408	Zlínský kraj	etnické menšiny bez omezení věku
Sociální rehabilitace	Charita Valašské Meziříčí/Sociální rehabilitace Amika / 3490404	Valašské Klobouky, Vizovice, Vsetín	osoby bez přístřeší osoby s chronickým onemocněním osoby s tělesným postižením osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách

			osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let)
--	--	--	--

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb ke dni 28. 02. 2022

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Romové využívají prostřednictvím ARGA nejvíce dluhové či sociální poradny.

Diakonie ČCE Vsetín: Nedostatek kapacit v AD pro matky s dětmi (pouze max. 4 děti, což je občas nedostačující. Pouze AD Valašské Meziříčí a AD Uherský Brod vezme maminku s více, jak 4 dětmi, často se nám nedaří umístit maminky do AD – přeplněné kapacity ve Zlínském kraji). Ve Zlínském kraji není AD pro rodiny s dětmi. Chybí krizové bydlení. Komunity pro závislé (alkohol, drogy, gamblerství a další). Využíván NZDM Rubikon Diakonie ČCE – středisko Vsetín, SAS Mozaika Diakonie ČCE – středisko Vsetín, Předškolní klub Pramínek + doučování, NZDM Zrnko Charita Vsetín, AD pro matky s dětmi Vsetín + TAS Vsetín, TSP města Vsetín – individuální práce s uživateli, Občanská poradna (VKCI).

Vyjádření krajského koordinátora: Sociální služby jsou v kraji realizovány v souladu se strategickými dokumenty a jsou poskytovány všem, bez ohledu na jejich příslušnost a etnicitu. Sociální služby, které obsahují cílovou skupinu Romové, jsou uvedeny v tabulce – viz výše.

31. Uvedte ORP na jejichž území jsou zcela, nebo částečně nedostupné sociální služby. Případně okomentujte.

Bystřice pod Hostýnem: V Bystřici pod Hostýnem romské rodiny využívají Terénní asistenční službu pro rodiny s dětmi.

Zlín: V okrajových obcích – tam však nevíme o tom, že bychom měli Romy.

Odbor sociálních věcí KÚZK: Snahou oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb Odboru sociálních věcí Zlínského kraje je, aby na celém jeho území byly zabezpečeny všechny druhy sociálních služeb, které jsou zde opravdu potřeba. Těžko lze tudíž určit, která ze sociálních služeb na území správního obvodu obcí s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“) schází, protože ne všechny sociální služby je nutné v jednotlivých SO ORP zabezpečit. Ve spolupráci s vedoucími odborů sociálních věcí obcí, koordinátory komunitního plánování sociálních služeb SO ORP a poskytovateli sociálních služeb, jsou pravidelně sbírány podklady mapující potřeby v jednotlivých SO ORP. Na základě získaných dat se pomocí rozvojových záměrů tvoří Základní síť sociálních služeb ve Zlínském kraji, kdy z minulého období ze sesbíraných dat nebyla avizována potřeba vzniku nové sociální služby konkrétně pro etnické menšiny.

Etnická menšina – Romové, jak je výše uvedeno, není vedena jako samostatná cílová skupina a tudíž je do komunitních plánů sociálních služeb jednotlivých SO ORP zapracována individuálně. Aktivně se touto problematikou v rámci komunitních plánů zabývá město Holešov a SO ORP Kroměříž, Uherský Brod, Valašské Meziříčí a Vsetín, což v případě SO ORP Vsetín dokládají i stávající sociální služby z Registru poskytovatelů sociálních služeb. V rámci programu podpory z Evropského sociálního fondu a za místní podpory Agentury pro sociální začleňování, jsou mimo jiné i ve Zlínském kraji, konkrétně v sociálně vyloučených lokalitách SO ORP Vsetín, Valašské Meziříčí a Kroměříž. Proces sociální integrace těchto lidí je směřován především do oblastí vzdělávání, bydlení,

zaměstnanost, zadluženost, bezpečnost, zdraví a je realizován individuálními projekty, kde hlavní roli hraje etnicita a to převážně romská. Tyto neinvestiční projekty, které jsou plně hrazeny z finančních prostředků Evropské unie nebo mají zajištěno financování z jiných veřejných zdrojů garantovaným veřejným zadavatelem, jsou umístěny a nalezneme je v tzv. Dočasně síti Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji.

Diakonie ČCE Vsetín: AD pro rodiny s dětmi, krizové bydlení, komunity pro závislé.

Vyjádření krajského koordinátora: Nedisponujeme informacemi, že by na území Zlínského kraje nebyly zabezpečeny všechny druhy sociálních služeb, které jsou zde potřeba.

32. Uveďte, zda máte zkušenost s tím, že by ve Vašem kraji bylo řešeno domácí či genderově podmíněné násilí u romské menšiny.

Holešov: Z praxe romské poradkyně je mi známo, u jednoho seniora se řešilo nebo spíš víme o tom, že je zde domácí násilí ze strany vnuka a jeho partnerky, jak fyzické, tak je finančně zneužíván – mladí s ním jdou vybrat důchod a peníze mu zčásti berou pro vlastní potřebu. Na situaci byla romská poradkyně upozorněna dcerou, ale senior to řešit nechce, oznámení na PČR podat nechce. Situace se občas vyhroť, pak zklidní, opakovaně. Senior má již 88 let a začíná mít stařeckou demenci.

Odbor sociálních věcí KÚZK: Z praktických zkušeností obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje bylo zjištěno, že i v rodinách romské menšiny dochází k řešení domácího násilí, avšak jen v jednotkách případů.

Krajské ředitelství Policie Zlínského kraje: V rámci Zlínského kraje nemáme v roce 2022 evidováno žádné takovéto násilí u romské menšiny (pozn. PČR: informační systémy Policie České republiky nekategorizují osoby dle národností). Obecně lze říci, že Romové to považují za normální, protože vyrůstali v prostředí, ve kterém bylo domácí násilí zcela běžné a zažily ho i jejich matky, zpravidla se mnohdy také mylně domnívají, že si za to mohou samy, neboť např. svého muže vyprovokovaly nebo se nechovaly podle jeho představ.

Vyjádření krajského koordinátora: V roce 2022 nebyly (až na ojedinělý případ v ORP Holešov) na území Zlínského kraje zaznamenány případy domácího či genderově podmíněného násilí u romské menšiny. Pokud k tomuto násilí dochází, tak má latentní formu. Oběti takového násilí případy neoznamují.

Situace Romů v oblasti zdraví

33. Do tabulky 14 uveďte prosím názvy programů a aktivit zaměřených na zlepšení zdravotní situace Romů v kraji (např. osvětové aktivity; právní servis pro oběti protiprávního jednání ze strany zdravotnických zařízení; existence vzdělávacích programů pro zdravotníky a sociální pracovníky zaměřených na téma zdravotního stavu Romů. Neuvádějte zde prosím programy zdravotně sociální pomoci.

Tabulka 14 Programy a aktivity v oblasti zdraví

název programu/aktivity	realizátor	zaměření programu	komentář (pokud je třeba)
Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením", registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/00094 39 podpořený z OP Zaměstnanost ESF a státního rozpočtu ČR	Státní zdravotní ústav	Podpora zdraví, zejména zdravotní osvěta	

Holešov: Dle mého názoru jsme nezaznamenali žádnou aktivitu tohoto projektu v Holešově, kromě účasti Mgr. Jiřího Habarty v Holešově na PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením v r. 2019. Aktivita v Holešově vůbec nefunguje.

Kroměříž: V roce 2022 v rámci tohoto projektu proběhlo 40 hodin zdravotní osvěty mezi obyvatelkami Azylového domu pro ženy a matky s dětmi v Kroměříži.

Valašské Meziříčí: Projekt byl ukončen v roce 2022. Byl pozitivně hodnocen, připravovány další projekty, které by měly být realizovány v roce 2023.

Odbor zdravotnictví KÚZK: Odbor zdravotnictví nebyl organizátorem aktivity nebo programu v této oblasti. Obecně programy a osvětové aktivity cílené na zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva patří do gesce Státního zdravotního ústavu, příspěvkové organizace Ministerstva zdravotnictví ČR, případně aktivit KHS.

34. Uvedte prosím názvy analýz a výzkumů zaměřených na zdravotní situaci a zdravotní gramotnost Romů ve Vašem kraji. Uvedte prosím i takové analýzy, které se netýkají pouze příslušníků romské menšiny, ale mohou se jí dotýkat.

Odbor zdravotnictví KÚZK: Poslední analýzu zdravotního stavu obyvatel Zlínského kraje realizoval ÚZIS v rámci zpracování analytických podkladů pro strategii ČR v oblasti zdravotnictví - Zdraví 2030.

35. Uvedte prosím, zda ve Vašem kraji působí zdravotně sociální služby. Zároveň uveďte, kdo je jejich realizátorem včetně odhadu počtu Romů, kteří tuto službu využívají.

Rožnov pod Radhoštěm: Domov pro seniory Rožnov pod Radhoštěm. Poskytovatele jsou Sociální služby Vsetín. V Domově pro seniory není umístěn žádný Rom. Pečovatelská služba v Rožnově pod Radhoštěm. Službu poskytuje Charita Valašské Meziříčí. Službu nevyužívá žádný Rom.

Uherský Brod: Městská nemocnice s poliklinikou Uherský Brod poskytuje soc. služby ve zdravotnickém zařízení (soc. lůžka).

Valašské Meziříčí: Ve Val. Meziříčí jsou realizátorem sociálně zdravotních služeb organizace Diakonie Valašské Meziříčí a Sociální služby Vsetín. Počet Romů, kteří tyto služby využívají je velmi nízký.

Zlín: Máme povědomí, že v Krajské nemocnici T. Bati, a.s. ve Zlíně pracuje sociálně zdravotní pracovník, avšak o službě jako takové nám není nic známo.

Odbor zdravotnictví KÚZK: Zdravotně - sociální služby ve vlastním sociálním prostředí pacienta poskytují poskytovatelé domácí péče (home – care). Zdravotní výkony se poskytují na základě indikace ošetřujícího lékaře podle zdravotního stavu pacienta. Etnická příslušnost pacienta se nezjišťuje, neviduje a zdravotním pojišťovnám nebo národním registrům jako údaj nevykazuje.

Diakonie ČCE Vsetín: Domácí péče a terénní odlehčovací služba Nabersil - nevyužívají žádní Romové, Domácí hospicová péče – za rok 2022 využito u 2 Romských uživatelů, domov pro seniory – nevyužívají žádní Romové.

36. Uveďte prosím, s jakými hlavními problémy v oblasti zdraví a zdravotnictví se příslušníci romské menšiny v roce 2022 potýkali (včetně pandemie Covid-19, očkování, apod.). Zároveň uveďte, zda se v roce 2022 v této oblasti vyskytovalo podezření na diskriminaci z důvodu národnosti/etnicity, případně, jakým způsobem byla věc řešena a jaká opatření jste podnikly k předcházení takovým situacím.

Holešov: Problém v oblasti zdraví měli Romové zřejmě stejný jako osoby z majoritní společnosti. Omezené kontakty a návštěvy lékařů a péče o pacienty, v komunitě se také vyskytlo onemocnění covid, tak jako u majoritní komunity. Zájem o očkování mezi Romskou populací nebyl. Pokud mi je známo, o očkování měli zájem pouze 3 Romové, z toho 2 ženy, a to jednorázovou vakcínou Jansen, která již stejně není aktuální (platnost pouze 2 měsíce), o dalším očkování nemám informace. Romové mají k očkování negativní přístup. Jeden Rom v důsledku onemocnění Covid-19 v únoru 2022 zemřel, spojeno s dalšími zdravotními komplikacemi – cukrovka apod.

Luhačovice: Příslušníci romské menšiny se v roce 2022 nepotýkali v našem ORP s žádnými specifickými problémy odlišnými od většinové populace. Přístup ke zdravotní péči mají stejný jako většinová populace.

Otrokovice: Příslušníci romské menšiny se v roce 2022 nepotýkali v našem ORP s žádnými specifickými problémy odlišnými od většinové populace. Přístup ke zdravotní péči mají stejný jako většinová populace, jejich ochota naslouchat autoritám a orientovat se v množství mnohdy protichůdných informací však vede spíše k jejich rezignaci.

Rožnov pod Radhoštěm: S diskriminací v oblasti zdraví se úřad neseťkal, ani takové problémy neřešil.

Uherské Hradiště: Otrava více obyvatel domu na Novém Dvoře (Kunovice) z důvodu technického selhání naftového generátoru (agregátu) poté, co byla obyvatelům domu majitelem odpojena elektrická energie (vše se událo v jednom dni, nikoliv v několika dnech jak uváděla média). Rodiny si našli okamžitě bydlení u příbuzných. Staré Město hovoří o velké absenci ve školní docházce. Romové si díky domácí výuce v době covidu navykli na domácí výuku, která jim vyhovovala, a nejráději by v ní pokračovali, ale bez plnění povinností. Je navázána úzká spolupráce jak se školou, tak s OSPOD.

Valašské Meziříčí: Nemáme informace o podezření na diskriminaci z důvodu národnosti/etnicity. Z Nemocnice VM máme informace, že Romové jsou ve zdravotnickém zařízení hospitalizováni zřídka, v případě, že v nemocnici nějakou dobu pobývají, často nerespektují a nedodrží režim a léčebné postupy stanovené lékařem, životosprávu, často trpí obezitou včetně dětí. Častým problémem Romů je chronický alkoholismus (syndrom závislosti), z kterého pak plynou další zdravotní problémy. Obecně však lze říci, že Romové zdravotní péči příliš nevyhledávají. V oblasti o nezletilé děti dle zkušeností dětských lékařů matky romského etnika většinou nedodrží léčebný režim, nedocházejí na pravidelné preventivní prohlídky, na přeočkování dítěte se často dostaví až po opakované výzvě lékaře. Problém je získat zubního lékaře pro děti i dospělé (toto je zřejmě zapříčiněno nedostatkem této lékařské odbornosti) – v této oblasti byla navázána spolupráce s výše uvedeným zdravotním projektem (pracovníci projektu kooperovali se soc. službou ARGO, terénní pracovníci ARGA hodnotí pozitivní přínos projektu). Co se týká pandemie Covid-19, tak Romové mají nedůvěru k očkování, jsou ovlivněni dezinformacemi, některé Romy přimělo k očkování to, že jim zemřel někdo z rodiny na toto onemocnění.

Vsetín: Zdravotní obtíže příslušníků romské menšiny jsou často způsobeny jejich životním stylem (nedostatek pohybu, nepravidelná strava, nezdravá strava, kouření, alkohol, žádný nebo nepravidelný denní režim, nedostatek spánku apod.). Romové často opomíjí pravidelnou návštěvu lékaře (prevence je zcela vynechána), bolestivé případy řeší na

pohotovosti, nedodržují stanovený lékařský režim. Chybí základní znalosti léčby běžných nemocí (rýma, kašel, horečka, střevní potíže apod.), které lze řešit svépomocí a jsou nahrazovány podáním různých „ulevujících“ léků na doporučení příbuzných. Obecně je zde nedostatek zubních lékařů, dětských psychiatrů a pediatrů, psychologů, etopedů, logopedů. Nebylo zaznamenáno podezření na diskriminaci v této oblasti.

Odbor zdravotnictví KÚZK: Ani v roce 2022 neřešil žádný podnět/stížnost týkající se diskriminace z důvodu národnosti/etnicity. V přístupu ke zdravotním službám jsou u příslušníků romské menšiny hrozby stejné jako u ostatních obyvatel (výpadek lékaře ze sítě poskytovatelů bez náhrady, nedostatečná hustota pokrytí kraje smluvními poskytovateli zdravotních služeb všech odborností, existence bílých míst v regionu bez lékaře, zhoršená dopravní dostupnost ke zdravotním službám...)

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Na covid zemřelo několik romských občanů. Očkování se vyhýbali, neboť se ho obávali. Od očkování je odradily dezinformace na internetu a řeči typu: „jedna paní povídala“.

Diakonie ČCE Vsetín: Romové mají často stejné zdravotní problémy jak majoritní společnost. Zdravotní komplikace jsou často způsobené životním stylem dané kultury (nepravidelná a nezdravá strava, kouření, alkohol, drogy, popřípadě jiné návykové látky). Často opomíjí pravidelnou návštěvu u lékaře (hlavně u dospělých jedinců), bolestivé případy řeší spíše na pohotovosti, často se stává, že nedodržují lékařský režim. Vnímáme nedostatek zubařů, praktických a dětských lékařů, dětských psychiatrů, logopedů, etopedů, psychologů.

Vyjádření krajského koordinátora: Hlavním problémem v oblasti zdraví je nedůslednost a laxnost dospělé populace Romů k přístupu péče o své zdraví. Naopak je zaznamenáno nadměrné využívání lékařské péče romskými dětmi z důvodu omluvy ze školní docházky. Není však dodržován léčebný režim a doporučení. U menších dětí neprobíhalo pravidelné očkování v daných inter-valech. Na druhou stranu je obecný nedostatek lékařů, zejména odborných lékařů. Žádné podezření na diskriminaci z důvodu národnosti, či etnicity nebylo ve Zlínském kraji v roce 2022 zaznamenáno.

37. Uvedte prosím, zda byl ve Vašem kraji vytvořen multidisciplinární tým pro řešení zdravotních a přidružených problémů osob žijících v sociálním vyloučení, příp., popište fungování a členy tohoto týmu.

Vyjádření krajského koordinátora: V našem kraji nebyl v roce 2022 vytvořen multidisciplinární tým pro řešení zdravotních a přidružených problémů osob žijících v sociálním vyloučení.

Situace v soužití Romů a většinové společnosti

38. Uvedte prosím, zda ve Vašem kraji došlo v roce 2022 k výskytu rasově motivované trestné činnosti, násilí z nenávisli či anticiganismu (např. případy útoků mezi Romy a lidmi z většinové společnosti, pochody a další protiromské veřejné akce).

Holešov: Není známo, že by docházelo k vážnějším problémům mezi romským obyvatelstvem a lidmi z majoritní společnosti. V minulém roce bylo v rámci UK migrace nabídnuto několik bytů v lokalitě Bořenovská občanům UK národnosti, což naopak občany romského etnika nebylo zcela vnímáno pozitivně, jelikož někteří měli za to, že tyto byty by měly prioritně sloužit Romům nikoliv UK uprchlíkům. Bylo s klienty lokality projednáno, aby se k uprchlíkům chovali tolerantně. Navíc v souvislosti, kdy samotní Romové, chtěli do Holešova dopravovat Romy z UK a umisťovat je do těchto volných bytů. Nelíbilo se jim, že oni nestáli za tímto krokem, že uprchlíci zde byli umístěni ze strany města a Odboru SVZ.

Uherské Hradiště: Městská policie Uherské Hradiště dlouhodobě neeviduje ze strany romské menšiny na území města nějaké enormní páchaní přestupkové, resp. trestné činnosti, které by se vymykalo normálu. Pokud se Romové dopouští přestupků, tak v oblasti porušování obecně závazné vyhlášky a majetku (drobné krádeže v supermarketech), ovšem v porovnání s počtem přestupků spáchaných neromskými osobami, je u Romů četnost zanedbatelná. Rovněž nejsou evidovány ani projevy rasismu, popř. rasistických útoků, jak ze strany většinové společnosti, tak ze strany Romů.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Rasově motivované násilí v kraji nebylo, mimo jiné díky působení terénních pracovníků a domovníků. Situaci držíme pod kontrolou po celá léta trvání „Terénního programu“.

Krajské ředitelství Policie Zlínského kraje: Policisté zařazení do pracovní skupiny pro boj s extremismem neprověřovali žádné oznámení s rasistickým podtextem vůči příslušníkům menšin. Po ruské vojenské invazi na Ukrajinu došlo k „transformaci“ antivaxerů a antiCovid skupin na zastánce ruské agrese a odmítače přijímání válečných uprchlíků z Ukrajiny. Největší zatíženost policistů pracovní skupiny byla v této souvislosti s nenávisnými komentáři na sociálních sítích, kdy bylo realizováno 19 případů, nejčastěji se jednalo o komentáře schvalující ruský útok na Ukrajinu.

Vyjádření krajského koordinátora: Nedisponujeme informacemi, že by v průběhu roku 2022 docházelo k výskytu rasově motivované trestné činnosti, násilí z nenávisti či anticiganismu na území Zlínského kraje. Nebyly zaznamenány případy útoků mezi Romy a lidmi z většinové společnosti, pochody a další protiromské veřejné akce. V této otázce je situace ve Zlínském kraji po několik let neměnná.

39. Uvedte prosím, zda ve Vašem kraji probíhaly v roce 2022 informační semináře, nebo jiné obdobné akce, které měly za cíl informovat o problematice rasově motivované trestné činnosti, násilí z nenávisti, anticiganismu, apod.? Pokud ano, uveďte prosím také jejich příklady.

Krajské ředitelství Policie Zlínského kraje: Aktivity menšího rozsahu ve vztahu k rasové či jiné nesnášenlivosti k romské komunitě probíhají ve školách s velkým podílem romské populace (ZŠ 1. Máje v Kroměříži či ZŠ a MŠ Turkmenská ve Vsetíně). Ze strany policistů Krajského ředitelství policie Zlínského kraje byly provedeny besedy s dětmi romské komunity z Dětského domova Zašová či s uživateli nízkoprahového zařízení Rubikon. Velká část činnosti policistů byla věnována migraci a s tím souvisejícími úkoly ve vztahu k legálním ukrajinským uprchlíkům v důsledku válečného konfliktu (KACPU) a také s nelegální migrací uprchlíků převážně ze Sýrie (Migrační point Holešov).

Vyjádření krajského koordinátora: Dne 10. 3. 2022 proběhl v rámci porady s romskými poradci informační seminář k bezpečnostní situaci ve Zlínském kraji ve vztahu k národnostním menšinám (Romům) a o činnosti pracovní skupiny pro menšiny. V rámci pravidelných porad jsou pak romští poradci informováni o výsledcích jednání krajského koordinátora romských poradců se styčným důstojníkem PČR pro národnostní menšiny. Informace o problematice rasově motivované trestné činnosti, násilí z nenávisti a anticiganismu jsou předávány zástupci Policie ČR Krajského ředitelství Zlínského kraje žákům na vybraných školách a v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež.

40. Uvedte prosím názvy platforem (např. pracovní skupiny, poradní sbory, neformální setkávání) na úrovni kraje či obce, které se v roce 2022 zabývaly prevencí vzniku a šíření nenávisného jednání vůči Romům, prevencí kriminality a rizikových forem chování (např. mezioborová spolupráce Policie ČR s dalšími zainteresovanými institucemi, tvorba lokálních strategií prevence kriminality, činnost pracovních skupin,

uzavírání koordinačních dohod). Jaká opatření tyto platformy navrhly a jak probíhá jejich implementace v praxi? Uveďte, prosím, konkrétní příklady včetně odhadu počtu Romů účastnících se těchto platform.

Holešov: V městě Holešov problematika řešena v rámci KPSS PS Osoby ohrožené sociálním vyloučením a PS Rodiny s dětmi, za účasti Krajského koordinátora pro národnostní menšiny, terénního pracovníka Argo Zlín, vedoucí sociální služby Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Coolna, Romského poradce v městě Holešov apod., zástupce MP Holešov, dále problematika romské komunity řešena v rámci bytové komise zřízené městem Holešov.

Luhačovice: Romský poradce se účastní pravidelných porad jako vedoucí odboru s vedením města. Dále porad romských koordinátorů na KÚ ZK, preventivní programy město nerealizuje.

Otrokovice: Romský poradce se účastní pravidelných porad s vedením Města Otrokovice, kde se obecně řeší trestná činnost a případné problémy ve vztahu ke skupinám občanů, což osobně považuji za příklad dobré praxe. Preventivní programy město nerealizuje. Romský poradce je členem krizového štábu města. Problematiku projednávají i pracovní skupiny KPSS se zaměřením Osoby ohrožené sociálně patologickými jevy a Osoby v krizi a Nezaměstnaní.

Rožnov pod Radhoštěm: Pracovní skupiny, poradní sbory ani neformální setkání, které by se zabývaly prevencí vzniku a šíření nenávistného jednání vůči Romům, prevencí kriminality nebo rizikovými formami chování na úrovni města v roce 2022 neproběhly, nebylo opodstatnění, aby probíhaly.

Valašské Meziříčí: Problematiku projednává pracovní skupina KPSS Lidé v krizi a nouzi. Jednání této PS se účastní zástupci neziskových organizací, které provozují sociální služby zaměřené na služby sociální prevence (např. Charita, Argo, Agarta, Občanské sdružení Pod křídly), zástupci OSV, zástupci samosprávy. Pracovní skupina se schází několikrát ročně podle potřeby a zajišťuje přenos informací od poskytovatelů sociálních služeb a veřejnosti na úroveň vedení města a mikroregionu. Město má tak přehled o sociální situaci ve městě a potřebách občanů, na které může pružně reagovat (např. přímá finanční podpora poskytovatelům soc. služeb). Pracovní skupiny zaštiťuje Manažerský tým KPSS, který přenáší informace Sociálně zdravotnímu výboru Zastupitelstva města VM.

Městská policie a prevence kriminality: Do organizační struktury pracovníků Městská policie Valašské Meziříčí byli v roce 2022 zařazeni 4 asistenti prevence kriminality do 28. 2. 2022, po tomto datu 2 asistenti prevence kriminality. Asistenti prevence kriminality působí zejména v oblasti dohledu na dodržování veřejného pořádku, spolupracují s občany a pomáhají jim řešit jejich problémy, působí i v rizikových lokalitách. Manažerka prevence kriminality (zařazena rovněž do struktury MP VM) každoročně zpracovává Bezpečnostní analýzu města a sleduje vývojové trendy v oblasti kriminality a přestupkové činnosti. Současně pravidelně realizuje projekty na městské úrovni. Dále ve městě funguje **Komise pro prevenci kriminality** (zřizovatel Rada města Valašské Meziříčí), která je složena ze zástupců Městské policie Valašské Meziříčí, Policie ČR, pracovníků MěÚ Val. Meziříčí (oddělení rozvoje města, OSV), ÚP ČR, zástupce veřejnosti – gestorem Komise je místostarostka města. V gesci Komise je hodnocení bezpečnostní situace a kriminality ve městě a předkládání podnětů k řešení problematických oblastí. Další činnost, kterou komise prevence realizuje, je příprava a iniciace konkrétních preventivních projektů.

Vsetín: Komise prevence kriminality – Romové se neúčastní.

Krajské ředitelství Policie Zlínského kraje: V rámci Krajského ředitelství policie Zlínského kraje máme dvě stálé pracovní skupiny, a to „pracovní skupinu pro menšiny“ v gesci pořádkové policie a „pracovní skupinu pro boj s terorismem a extremismem“ v gesci služby kriminální policie a vyšetřování. Obě skupiny spolu dle potřeby vzájemně spolupracují. Vzájemná součinnost obou pracovních skupin se v roce 2022 týkala získávání poznatků v důsledku přílivu velkého počtu válečných uprchlíků z Ukrajiny na bezpečnostní situaci, a to jak z pohledu majoritní společnosti, tak z pohledu uprchlíků samotných. Pro tyto potřeby byl vytvořen dotazník tzv. „Průzkum UKRINFO“. Otázky uvedeného dotazníku mapují věcně a statisticky významné operativní informace o bezpečnostní situaci. Policisté pracovních skupin se zaměřili na získávání relevantních poznatků ke skutečnostem, že by se komunita ukrajinských občanů mohla stát obětmi protiprávního jednání, nebo že se část komunity takového jednání dopouští (např. krádeže, občanské soužití, narušení veřejného pořádku, podvod, kuplířství, obchodování s lidmi - vykořisťování apod.). Vyplněné dotazníky jsou zpracovávány pro potřeby týdenního hlášení za celý Zlínský kraj.

Ze strany styčné důstojnice byly jako každoročně realizovány pracovní schůzky na krajské úrovni s koordinátorem pro integraci romské menšiny do společnosti Mgr. Karlem Gábou z Krajského úřadu Zlínského kraje. Dále se styčná důstojnice zúčastnila i porady v rámci problematiky romského etnika z pohledu pracovníků zabývající se romskou integrací, kterou pořádal Krajský úřad Zlínského kraje. Pro policisty z pracovní skupiny pro menšiny jsou plánovány různé vzdělávací aktivity v oblasti práce s menšinami (včetně Romů) za účelem zkvalitnění jejich práce - např. kurz Policista v multikulturním prostředí či Vzdělávání v oblasti interkulturních kompetencí a menšinových specifik. V roce 2022 se policisté zúčastnili i aktivit nazvaných „Církev a menšiny – spolupráce mezi církvemi a PČR za účelem zvýšení důvěry“.

Vyjádření krajského koordinátora: Prevence vzniku a šíření nenávistného jednání vůči Romům, prevencí kriminality a rizikových forem chování je realizována na úrovni neformálních setkávání, nebo v rámci porad romských poradců. Spolupráce s Policií České republiky je v této oblasti na velmi dobré úrovni. Dochází k pravidelným schůzkám krajského koordinátora a styčné důstojnice za účelem vzájemné informovanosti v problematice. Styčná důstojnice pro menšiny se v roce 2022 zúčastnila jako lektorka na poradě romských poradců, kde prezentovala činnost pracovních skupin pro menšiny a skupiny boje s extremismem. Průběžně dochází k výměně zkušeností v rámci této problematiky v jednotlivých ORP.

41. Vyplňte prosím níže uvedené tabulky a uveďte přehled programů v oblasti prevence a rizikových forem chování na území kraje v roce 2022:

a) APK (doplňte, prosím, tabulku č. 15) a zhodnoťte přínosy práce APK. Zároveň uveďte příklady úspěšné práce APK.

Tabulka 15 Dostupnost asistentů prevence kriminality v kraji v roce 2022

název obce, kde APK působí	počet APK v obci	z toho odhadovaný počet Romů	z toho odhadovaný počet romských žen	komentář
Holešov	3	0		Hlídní ÚP, odboru SVZ, hlídání přechodů, hl. v době, když chodily děti do školy. Byla ulehčena práce strážníků MP. Dle slov velitele MP, APK se občané více svěřili a sdělují podněty než strážníkům nebo policistům, z kterých mají větší respekt. Rovněž práci zastávají osoby těžko uplatnitelné na trhu práce, v předdůchodovém věku, takže i podpora aktivní zaměstnanosti.
Kroměříž	4	0	0	
Uherské Hradiště	2	0	0	Primárním úkolem APK je dohled v rizikových lokalitách a místech, zejména s výskytem problémových osob a osob

				ohrožených sociálním vyloučením, jako jsou parky a odpočinkové zóny, okolí základních škol a středních škol, vlakové a autobusové nádraží apod., s cílem zvýšit bezpečí a informovanost především dětí, mladistvých a seniorů. Mimo to jsou APK, jakožto preventivní složka, díky své vynikající místní znalosti (osob a prostředí), zapojování i do kontrol ubytoven osob sociálně vyloučených, resp. osob sociálním vyloučením ohrožených s cílem preventivně působit na tyto osoby a navazovat s těmito osobami bližší kontakty a rovněž i do kontrol institucí působících v oblasti sociální politiky (Městský úřad, Úřad práce).
Valašské Klobouky	1	0	0	
Valašské Meziříčí	4	0	0	Mezi 7-8h dohled na přechodech u škol, kde chrání bezpečnost dětí. Provádí pochůzkovou činnost po jednotlivých lokalitách města, kde monitorují okolí a provádí fotodokumentaci v případě zjištěného vandalizmu a závad. Aserktivním chováním řeší požívání alkoholických nápojů na veřejnosti, kouření mladistvých a problematické chování. Zúčastňují se dohledu na akcích pořádaných městem. Nejdůležitější je v jejich práci osobní kontakt s lidmi, kteří se na ně obracejí s různými dotazy a problémy.
Vsetín	2	2	0	DPP a DPČ

b) domovníci - preventisté (doplňte, prosím, tabulku č. 16) a zhodnoťte přínosy práce domovníků-preventistů. Zároveň uveďte příklady úspěšné práce domovníků-preventistů.

Tabulka 16 Dostupnost domovníků – preventistů v kraji v roce 2022

název obce, kde domovníci působí	počet domovníků v obci	z toho odhadovaný počet Romů	z toho odhadovaný počet romských žen	komentář
Rožnov pod Radhoštěm	2	0	0	Působili v Rožnově pod Radhoštěm v bytových domech na ulicích 1. máje 1059 a Moravská 1443. Hlavním cílem bylo zvýšit bezpečnost a veřejný pořádek a zároveň regulovat pohyb cizích osob v domech. Činnost domovníků-preventistů byla v roce 2020 a 2021 podpořena z projektu Programu prevence kriminality na místní úrovni Ministerstva vnitra České republiky.
Vsetín	2	2	0	DPP

c) asistenti při jednání s policií a na úřadech (doplňte, prosím, tabulku č. 17) a zhodnoťte přínosy práce asistentů. Zároveň uveďte příklady úspěšné práce asistentů.

Tabulka 17 Dostupnost asistentů při jednání s policií a dalšími úřady v kraji v roce 2022

název obce, kde asistenti působí	počet asistentů v obci	z toho odhadovaný počet Romů	z toho odhadovaný počet romských žen	komentář
Holešov	3	0	0	

d) dohledová služba (doplňte, prosím, tabulku č. 18) a zhodnoťte přínosy dohledové služby. Zároveň uveďte příklady úspěšné práce pracovníků dohledové služby.

Tabulka 18 Dostupnost pracovníků dohledové služby v kraji v roce 2022

název obce, kde dohledová služba působí	počet pracovníků dohledové služby v obci	z toho odhadovaný počet Romů	z toho odhadovaný počet romských žen	komentář

Krajské ředitelství Policie Zlínského kraje: Pro oblast prevence či mediálních a prezentačních aktivit je gestorem oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství policie Zlínského kraje. Novinkou od roku 2022 v rámci „Týdnů proti rasismu“ jsou preventivní besedy policistů výše uvedených pracovních skupin na témata menšiny, rasismus, bezpečná komunikace na internetu, hejtvání a nenávistné komentáře pro studenty středních škol či školských zařízení. Tyto aktivity jsou součástí konceptu povinností Policie ČR vyplývající z vládní strategie prevence kriminality na období 2022 – 2027. Organizace, které s Policií ČR v rámci Zlínského kraje spolupracují, byly pro rok 2022 rozšířeny o organizace zabývající se koordinací pomoci pro osoby ukrajinské národnosti v souvislosti s uprchlickou krizí v důsledku válečného konfliktu:

- Argo, Společnost dobré vůle – Zlín, Valašské Meziříčí – nabízí pomoc osobám žijícím v sociálně vyloučených komunitách
- Městská policie Kroměříž včetně 4 asistentů prevence kriminality (dále jen „APK“)
- Romská poradkyně při Městském úřadu v Holešově
- Nezisková organizace ARGO – podílí se na nápravě problémů v romských rodinách včetně spolupráce s problémovými dětmi za spoluúčasti orgánu sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu Kroměříž
- Městská policie Vsetín a Valašské Meziříčí včetně APK a tzv. „domovníků“, kteří se zdržují v problematických lokalitách, prolínají se s komunitami a pomáhají s řešením problémů v poradní rovině
- Koordinátorka pro Ukrajinu z oddělení krizového řízení – součinnost při koordinaci nabídek a poptávek ubytování, materiální a humanitární pomoc
- MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí – zprostředkování vhodných služeb pro uprchlíky a jejich děti, školní docházka, volnočasové aktivity, odborné sociální poradenství
- Český červený kříž – zprostředkování lékařské pomoci či zdravotní péče (doprovody a komunikace s lékaři)
- Rubikon, Zrnko – Vsetín – nízkoprahová zařízení pro děti a mládež včetně systematické podpory dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí
- Městská policie Uherské Hradiště, Uherský Brod a Staré Město včetně APK
- Dětský domov Uherské Hradiště
- Tulip - Uherské Hradiště – nízkoprahový klub pro mladé lidi, kteří se ocitli v obtížné životní situaci
- Luisa – Uherský Brod - středisko komplexní péče o rodinu, školu a duševní zdraví
- Šrumec a Větrník - Uherský Brod – nízkoprahová zařízení pro děti a mládež za účelem poskytnutí pomoci a zázemí s cílem omezit negativní působení vlivu „ulice“ na jejich život.

Situace Romů v oblasti kultury, jazyka a veřejného života

42. Do tabulky 19 uveďte prosím, jaké významné akce v oblasti romské kultury proběhly v roce 2022 na území Vašeho kraje. Uvádějte prosím akce i mimo krajské město.

Tabulka 19 Významné romské kulturní akce v kraji v roce 2022

místo konání	pořadatel	název akce	komentář
Rožnov pod	Demokratická	Romská píseň	28. ročník mezinárodního festivalu, na kterém

Radhoštěm	aliance Romů ČR, z.s		vystoupila řada uměleckých souborů
Valašské Meziříčí	Spolek Gitano Drom	<u>I. ročník Gitano Drom RomFest</u>	Akce se uskutečnila 28. 5. 2022, byla zaměřená na romskou hudbu a zpěv
Vsetín	Diakonie Vsetín	Ples Společně	Tradiční ples, který spojuje rozdílné kultury, zvyky i handicap.

43. Do tabulky 20 uveďte prosím, informace o dotačních programech krajů a obcí na podporu kulturních aktivit, ve kterých byly podpořeny romské/proromské spolky.

Tabulka 20 Dotace na podporu kulturních aktivit 2022

Název dotačního programu	Poskytovatel dotace (kraj/obec)	komentář
KUL01-22 a KUL02-22 Programy na podporu kulturních aktivit a akcí regionálního a nadregionálního významu	Zlínský kraj	V programech administrovaných odborem KULaPP nebyla zaevidována žádná žádost zabývající se romskou tematikou.

44. Uveďte prosím, zda a případně jaké, proběhly na území Vašeho kraje v roce 2022 aktivity napomáhající ke zlepšování sousedských vztahů mezi romskou menšinou a většinovou společností. Jedná se např. o sousedské snídaně, kulturní akce, sportovní akce, zábavy, které jsou organizovány za účelem zlepšení vztahů mezi romskou komunitou a většinovou společností.

Holešov: Veřejných kulturních a společenských akcí pořádaných městem Holešov, MKS Holešov, Mikroregionem Holešovsko nebo místních zájmových spolků se místní romská komunita ráda účastní /Prvomájové oslavy, stavění máje, kácení máje, Dětský den, Kolo pro život – Drásal, Rozloučení s prázdninami, Dožínky, Rozsvěcování stromku, Vánoční trhy a při dalších kulturních aktivitách města.

Uherské Hradiště: Veřejných kulturních či sportovních akcí se Romové zúčastňují dle osobního zájmu. Sami společenské akce v rámci ORP Uh. Hradiště nepořádali.

Diakonie ČCE Vsetín: Letní dětský den – dětský den v parku pro všechny děti, Broučci - lampionový pochod broučků a berušek parkem s ohňostrojem, Ples Společně.

Odbor kultury a památkové péče KÚZK: Statistiku tohoto charakteru odbor KULaPP nevede, všechny programy jsou přístupné občanům i návštěvníkům Zlínského kraje bez ohledu národnosti, rasy, etnika, pohlaví, vzdělání či jiného vymezení.

45. Uveďte prosím, zda a jak se příslušníci romské menšiny účastní akcí pořádaných krajem či obcí či jinými organizacemi působícími na území Vašeho kraje, potažmo obce. Jedná se např. o kulturní akce, sportovní akce, zábavy. Uveďte prosím také příklady dobré i špatné praxe.

Luhačovice: Romové mají ke všem akcím stejný přístup jako většinová populace.

Otrokovice: Romové mají běžný přístup ke všem těmto akcím běžný přístup jako většinová populace a účastní se jich bez větších problémů.

Uherský Brod: Kulturní akce pořádané v uzavřených prostorech Romové nenavštěvují. Účastní se pouze akcí, konaných ve venkovních prostorech bez vstupného.

Valašské Meziříčí: Akce pořádané městem jsou přístupné všem obyvatelům města Valašské Meziříčí a okolí.

Vsetín: Romové se bez problémů účastní všech akcí pořádaných městem.

Zlín: Romové mohou využít návštěvy všech akcí, tak jako každý jiný občan města Zlína.

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Romové se akcí nezúčastňují, brání jim v tom vysoké vstupné nebo se bojí špatné reakce většinové společnosti, raději zůstávají doma.

Diakonie ČCE Vsetín: Zaznamenáváme, že se Romové bez problémů účastní akcí pořádaných městem. Informace o akcích zveřejňujeme na internetových stránkách Mozaika Diakonie Vsetín a v rámci sociální práce na tyto akce doptávají.

Odbor kultury a památkové péče KÚZK: Speciální statistiky na základě národnosti, rasy, pohlaví či vzdělání odbor KULaPP nevede. Statistiku návštěvníků vedeme jenom na základě prodaných vstupenek, takže dokážeme identifikovat návštěvníky pouze na základě věku, případně hendikepu (zlevněné vstupné).

Vyjádření krajského koordinátora: Romové se až na výjimky účastní akcí pořádaných krajem, obcemi či jinými organizacemi působícími na území Vašeho kraje bez jakéhokoliv omezení, jak je výše uvedeno, většinou vyhledávají kulturní akce, kde se nemusí platit vstupné.

46. Uvedte prosím, zda a jak je na území Vašeho kraje vyučován romský jazyk? Zaměřte se prosím zejména na oblast národního školství, ale také aktivity NNO. Zároveň uveďte, kolik dětí případně dospělých se výuky účastní.

Odbor školství, mládeže a sportu KÚ ZK: Nemáme informace o tom, že by se ve Zlínském kraji vyučoval v rámci škol a školských zařízení romský jazyk.

Vyjádření krajského koordinátora: Ve Zlínském kraji se v rámci škol a školských zařízení romský jazyk nevyučuje. Pokud Romové hovoří romsky, tak pouze mezi sebou, nebo jej používají v konfliktních situacích, mnohdy však romštinu nepoužívají ani mezi sebou.

47. Uvedte prosím, zda na území Vašeho kraje působí nějaká romská politická strana? Pokud ano, uveďte, o které strany se jedná a jak byly úspěšné ve volbách. Zároveň uveďte, jakým způsobem se jejich politický program dotýká integrace Romů a také stěžejní body jejich programu.

Vyjádření krajského koordinátora: Na území Zlínského kraje nepůsobí žádná romská politická strana.

Další relevantní informace

Uvedte prosím další relevantní informace a komentáře, které mohou být pro obsah Zprávy o stavu romské menšiny v České republice za rok 2022 přínosné, a zároveň prosím uveďte další důležité poznatky, které nejsou ve výše uvedených otázkách zahrnuty.

Otrokovice: Extremistické subjekty obrátily svou nenávist proti uprchlíkům z Ukrajiny, proto Romové v tomto smyslu zmizeli z veřejného prostoru a útoky vůči této komunitě mírně ustaly. Objevují se pozitivní vzory, které dostávají prostor v médiích – např. herec Zdeněk Godla. Pro Romy je těžší orientovat se v množství mnohdy protichůdných informací. Stále citelně chybí zákonný institut sociálního bydlení a celková koncepce bytové nouze, tzn. legislativně daná specifikace, co to je sociální bydlení, jaká jsou jeho kritéria a za jakých podmínek se buduje a pro koho je určeno. Chybí větší podpora sociální práce na obcích ze

strany státu (metodická, finanční, koncepční i propagační, podpora dostatečného počtu sociálních pracovníků na obcích).

ARGO, Společnost dobré vůle Zlín, z. s.: Zlínský kraj poskytl dotaci v roce 2022 na projekt Domovníci v lokalitách Zlínského kraje. Jedná se o domovnictví v lokalitě Uherský Brod – Větrná a Holešov – Bořenovská. Jako domovnice působily dvě romské ženy, žijící v lokalitách. Tuto činnost považujeme za velmi osvědčenou metodu, jak udržet čistotu v lokalitách a zároveň nerozdmýchávat nesnášenlivost většinového obyvatelstva, žijícího poblíž těchto sociálně vyloučených lokalit. Domovnice neudržují pořádek jen v prostorách, které obývají Romové, ale bydlí tam i většinová společnost. Tudiž udržují okolí v čistotě i pro neromské obyvatele. Dosavadní zkušenosti z měst Holešova a Uherského Brodu hovoří o spokojenosti jak představitelů měst, tak i občanů žijících v bezprostřední blízkosti.

Domovníci nejsou pouze uklízeči nepořádku, ale provádí dohled nad chováním obyvatel lokalit a také jsou prostředníky při problémech v soužití. Snaží se obyvatele lokalit aktivizovat, aby dbali o stav okolí svých bytů, aby nedevastovali společné prostory a okolí domů. Dohlíží na stav domů a vyjednávají případné drobné opravy.

Přidělenou dotací podporuje Zlínský kraj zvýšení zaměstnanosti u této skupiny obyvatel. Je známo, že nezaměstnanost v romské menšině se pohybuje cca 90% v kraji. Majorita negativně vnímá každodenní běžné rozdíly a domovnictví je jednou z mnoha aktivit, které udržují dobré sousedské vztahy. V předchozích letech se domovnictví osvědčilo, a proto bychom rádi v této aktivitě pokračovali. Jsme přesvědčeni o tom, že dotace z krajského rozpočtu směřovaná do této aktivity dokáže udržet rovnováhu v soužití Romů a neromů a také klid ve vyloučených lokalitách. Zaměstnaní Romové na těchto pozicích si osvojili pracovní návyky a projevují velký zájem o udržení si pracovního místa i v dalších letech.

Vyjádření krajského koordinátora: Rok 2022 byl velmi nepříznivý z důvodu vysoké inflace, zvyšujících se cen potravin a energií pro nízkopříjmové skupiny obyvatel Romy nevyjímaje. Jen velmi těžko lze předpokládat dopady na sociálně vyloučené osoby. Situace spěje k tomu, že se budou tyto skupiny osob uchýlovat k dalšímu zadlužování a jejich situace se do budoucna ještě stíží. Integraci Romů není proto možno realizovat bez pomoci státu. Samotné institucionální zabezpečení romské integrace na úrovni obcí neodpovídá potřebám v této problematice. Ne na všech ORP v našem kraji je zřízena funkce romského poradce. Pokud tato funkce zřízena je, tak úvazek je nulový, nebo tak nízký, že nedovoluje jednotlivým zainteresovaným pracovníkům se dané problematice v plné míře odpovědně a důsledně věnovat. Z tohoto vyplývá, že řešení integrace není na prvních příčkách v prioritách jak státu, tak i obcí a měst. Zásadní systémovou změnou by měl být institut sociálního bydlení a celková koncepce bytové nouze. Na špatném klimatu mezi většinovou společností a romskou menšinou se podílí nekoncepční sociální politika státu, která umožňuje zneužívání sociálního systému a nemotivuje k hledání zaměstnání, proto je v zásadě třeba změnit sociální systém a to tak aby se tzv. rozevěřely nůžky mezi osobami pobírajícími sociální dávky a osobami, které jsou řádně zaměstnány. Tímto se zvýší motivace najít si odpovídající zaměstnání a s tím ruku v ruce motivace dalších generací ke vzdělávání. Vyplácení dávek sociální podpory by mělo být závislé na aktivitě příjemce. Je to zároveň cesta k odpovědnosti za život svůj a své rodiny. Dobrým nástrojem v této oblasti by mělo být posílení kontrolních mechanismů a tvrdé sankce při nelegálním zaměstnání. V souvislosti s tímto opatřením by bylo vhodné upravit systém ve vztahu sběru dat a možností dalších jejich využití ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Úřadů práce. Tyto statistické údaje v současné době nelze dále využít (jelikož Úřady práce žádána data poskytovat nesmí) při aktivní i pasivní politice zaměstnanosti.

Zprávu vypracoval:

Mgr. Karel Gába

Krajský koordinátor romských poradců

Odbor Kancelář hejtmána Krajský úřad Zlínského kraje

„Činnost koordinátora je částečně realizována za finanční podpory z projektu Úřadu vlády ČR“